WIADOMOŚCI UCZELNIANE

ISSN 1427-809X maj 2005 Nr 9(134) Politechnika Opolska

Fot. Sławoj Dubiel

Prawa habilitowania dla Wydziału Mechanicznego

50-lecie pracy zawodowej prof. Jerzego Hickiewicza

Cytowania pracowników Politechniki Opolskiej

Zakątki Opolszczyzny

Góra Świętej Anny

Prawdopodobnie wkrótce trzeba będzie się zmierzyć z nową ustawą o szkolnictwie wyższym

Z dr Aleksandrą Żurawską, prorektorem-elektem ds. organizacyjnych, rozmawia Krystyna Duda

– Podstawowe założenia programowe dotyczące Pani przyszłych obowiązków poznaliśmy podczas wyborów, chciałam jednak zapytać, jakie najważniejsze zadania organizacyjne stoją przed Politechniką w najbliższym czasie.

– Dość niechętnie godzę się na rozmowę o planach związanych ze stanowiskiem, które mam objąć 1 września br., gdyż moje zamierzenia programowe wpisują się w szczegółowo przedstawione i rozpisane na konkretne obszary zarządzania uczelnią założenia programowe rektora-elekta. Do nich odsyłam zainteresowanych, bo sama jeszcze nowych obowiązków nie przejęłam. Skoro jednak mowa o ważnych zadaniach, chciałabym podzielić się pewną refleksją. Wydaje mi się, że ważnym wyzwaniem, przed którym w najbliższym czasie stanie Politechnika Opolska będzie nowa ustawa o szkolnictwie wyższym, która – jak wiele na to wskazuje – wejdzie w życie od 1 października br. Jeśli tak się stanie, zmieni ona dość znacznie głównie sposób finansowania szkolnictwa wyższego. Nie wnikając zbytnio w szczegóły dość stwierdzić, że z budżetu finansowane będą także szkoły wyższe prywatne, co zarówno dla całego obszaru nauki szkolnictwa wyższego, lecz także dla pojedynczej jednostki będzie wystarczająco rewolucyjnym rozwiązaniem. A że w kraju od lat ta sfera życia odczuwała bolesne niedofinansowanie, na pewno należy spodziewać się jeszcze większej oszczędności i racjonalizacji wydatków. Zapewne trzeba będzie dwa razy obejrzeć każdą przysłowiową złotówkę przed jej wydaniem. Dotyczyło to będzie budżetu uczelni, jak i każdej jej jednostki z osobna, wydziału, instytutu czy działu. Wprowadzenie w życie nowej ustawy będzie w moim przekonaniu największym zadaniem, przed którym zresztą stanie nie tylko Politechnika Opolska.

– Wracając do spraw o wymiarze uczelnianym nie sposób nie wspomnieć o niedawno powołanym do życia uchwałą senatu PO Akademickim Inkubatorze Przedsiębiorczości. Fakt stworzenia od podstaw takiej jednostki jest zadaniem złożonym i wieloetapowym. Przypomnę założenia, które legły u podstaw jego powoływania i cele, którym ma służyć. Otóż inkubator tworzony jest z myślą o młodych ludziach, studentach i absolwentach oraz młodych pracownikach nauki, by mogli wcielić w życie, ba – nawet zbierać owoce wynikające z realizacji własnych pomysłów. W czasie studiów, czy na początku pracy zawodowej nie jest łatwo nie tyle opracować nowatorskie rozwiązanie, co znaleźć jego sensowne i konkretne zastosowanie. A to właśnie ułatwić ma tworzony inkubator. Pomoc w założeniu własnej firmy, jej uruchomienie i troska o rozwój, to są zadania dla nowej jednostki, która oferować ma zainteresowanym pomoc organizacyjną i merytoryczną, celowo nie wymieniam finansowej, bo mówienie o takiej na tym etapie byłoby przedwczesne. Logicznym uzupełnieniem takiego inkubatora przedsiębiorczości wydaje się uruchomienie jednostki o charakterze instytutu innowacyjności, gdzie ze swoim bogatym doświadczeniem zawodowym dzielić będą mogli się pracownicy o długim stażu zawodowym, doświadczeni profesorowie i wcielać w życie pomysły, których jakoś dotychczas nie było okazji lub warunków zrealizować. Powołanie do życia tych jednostek oczywiście nie jest kwestią miesięcy, a ich właściwa realizacja – poza wieloma innymi czynnikami – wymaga czasu i spokojnych wielowątkowych działań. Z góry uprzedzam uwagi, że w regionie nie jest to przedsięwzięcie nowe, że funkcjonują już komórki zajmujące się przedsiębiorczością czy innowacyjnością. Rzeczywiście powołano do życia wspomniane jednostki,

lecz ich funkcjonowanie nie wyczerpuje zadań, którym mają służyć, a nadto działają w rozproszeniu i mało kto może trafić na efekty ich działania. Być może powołanie do życia akademickiego inkubatora przedsiębiorczości właśnie na uczelni, w środowisku akademickim spełni pokładane w nim nadzieje i pozwoli zrealizować założone zadania. Innowacyjność, a co za tym idzie postęp, zarówno w Europie i na świecie związany jest uczelniami. Warto więc spróbować podjąć się tego zadania także u nas.

– Autorem systemu finansowego obowiązującego dotychczas w Politechnice Opolskiej jest prorektor Zygmunt Kasperski. Czy spodziewać należy się zmian w sposobie zarządzania finansami?

– Zdecydowanie nie, jeśli oczywiście nie będzie tego wymagała, wspomniana wcześniej nowa ustawa o szkolnictwie wyższym. Dotychczasowy system finansowy działa jeśli nie bardzo dobrze, to przynajmniej dobrze. System przyjął się, utrwalił, wyrobił pewne nawyki postępowania i tak powinno pozostać. W tym obszarze działania opowiadam się za pełną ciągłością

i kontynuacją, z uwzględnieniem oczywiście tych zmian i korekt, które wymusza życie.

– A jeśli nowa ustawa wymusi rewolucyjne zmiany?

– Z tego co na ten temat wiem, to zarządzanie przyznaną przez resort dotacją finansową nadal pozostanie w gestii uczelni. Zmienić może się wielkość dotacji – o czym wcześniej wspominałam – lecz na to nie mamy wpływu. Istotne zmiany dotyczyć mają bardziej sfery nauki, bo regulują możliwość zarobkowania pracowników poza macierzystą jednostką. Na przykład – ograniczeniu do dwóch ma ulec liczba etatów, na których zatrudnieni będą mogli być pracownicy naukowi, zaś osoby piastujące stanowiska obieralne będą mogły mieć tylko jedno miejsce pracy. Nie chciałabym wgłębić się w szczegóły zagadnienia, które jest dopiero w sferze planów i trudno ustosunkowywać się do tego, co dopiero ma nastąpić.

– Wróćmy więc jeszcze na nasze opolskie podwórko, po raz trzeci środowisko akademickie Opola przygotowuje festiwal nauki. Jest Pani pełnomocnikiem rektora Politechniki Opolskiej do spraw festiwalowych. Co już wiadomo o przygotowywanej na wrzesień imprezie?

– Mam nadzieję, że trzeci Opolski Festiwal Nauki będzie co najmniej tak udany jak poprzednie. Pracuje nad tym nieprzerwanie komitet organizacyjny złożony z szerokiego grona przedstawicieli uczelni realizujących ideę festiwalową. Przytoczę tylko garść ustaleń ogólnych, które na tym etapie są już pewne. Otóż w tym roku rolę głównego organizatora wziął na siebie Uniwersytet Opolski i to on odpowiedzialny jest – podobnie jak Politechnika Opolska w poprzedniej edycji – za realizację całej imprezy. Politechnika Opolska przygotowuje własną ofertę festiwalową, podobnie jak pozostałe uczelnie uczestniczące w imprezie. Lecz po kolei. Opolski Festiwal Nauki trwać będzie w tym roku w dniach od 16 do 18 września i termin ten świadomie zbiega się z ogólnopolskim świętem nauki. Hasło tegorocznego festiwalu akcentuje największą regionalną atrakcję, czyli krasiejowskie dinozaury i jak należy sądzić, jest to bardzo trafiony pomysł, bo potoczna wiedza o tak cennych znaleziskach jest zadziwiająco niewielka. W innych krajach, gdy znaleziona zostaje przysłowiowa jedna kostka prehistorycznego stworzenia tworzy się wokół tego faktu wiele szumu medialnego, a znalezisko z pietyzmem jest eksponowane i co ważne – ściąga tłumy. My posiadamy niemal kompletne szkielety, a poza lokalną prasą, która informuje o tym na bieżąco, akcentując jednak głównie problemy, z jakimi borykają się odkrywcy i grona specjalistów paleontologów, mało kto wie o opolskich dinozaurach nawet w kraju, a cóż dopiero poza jego granicami. To trzeba zmienić. Dlatego maskotką tegorocznego festiwalu będzie właśnie dinozaur z Krasiejowa. To oczywiście nie wyklucza także innych, jakże bogatych propozycji z festiwalowej oferty. Scenariusz, podobnie jak w roku ubiegłym zakłada, że pierwszy festiwalowy dzień będzie dniem otwartych drzwi. Uczelniane laboratoria, pracownie, sale wykładowe otworzą swoje podwoje i od pomysłowości pracowników zależy, co pokażą odwiedzającym, a w poprzednich edycjach imprezy wypadło to naprawdę atrakcyjnie. Tegoroczna oferta przedstawiona mieszkańcom winna być jeszcze bogatsza, ponieważ do festiwalu przyłączają się kolejne opolskie uczelnie. Na ten temat trwają aktualnie rozmowy. Sobota, 17 września, kiedy wypada ogólnopolski dzień nauki będzie dniem paneli dyskusyjnych. W tym roku odbędą się dwie dyskusje, po jednej na uniwersytecie i politechnice. Szczegółów jeszcze nie chcę zdradzać, powiem tylko, że PO zorganizuje panel o tematyce sportowej, a kogo zaprosimy do dyskusji, okaże się w najbliższym czasie. W trzecim dniu zorganizowany zostanie piknik naukowy, który podobnie jak w latach ubiegłych winien ściągnąć najwięcej uczestników. Tym razem piknik zlokalizowany zostanie na placu Kopernika przed Collegium Maius. Cała impreza planowana jest z dużym rozmachem i mam nadzieję, że w tym roku również przypadnie do gustu mieszkańcom Opola i Opolszczyzny, na co liczymy i do czego serdecznie wszystkich już teraz zapraszamy.

– Dziękuję za rozmowę.

Instytut Podstawowych Problemów Techniki
Polska Akademia Nauk

Świętokrzyska 21, 00-049 Warszawa
http://www.ippt.gov.pl/post-graduate_school/

Studium doktoranckie IPPT PAN
ogłasza

konkurs przyjęć na studia doktoranckie
w następujących specjalnościach:

- Materiały wieloskładnikowe
- Materiały i konstrukcje inteligentne
- Zniszczenie materiałów i konstrukcji
- Ultradźwięki i optyka w medycynie i technice

Ogłoszenie kierowane jest do absolwentów wydziałów mechanicznych, inżynierii materiałowej, budownictwa, fizyki, geofizyki, matematyki i kierunków pokrewnych. Kandydaci powinni posiadać dyplom magistra.

Termin rozpoczęcia studiów 01.10.2005. Termin egzaminu 04.07.2005
Liczba miejsc ograniczona.

Podania należy składać do dnia 20.06.2005 w sekretariacie
Studium Doktoranckiego IPPT PAN
Świętokrzyska 21, 00-049 Warszawa, pok. 421

Bieżących informacji udziela Sekretariat Studium Doktoranckiego IPPT PAN, tel. 826 12 81 w. 219, fax: (0-22) 826 98 15, e-mail: mweglow@ippt.gov.pl

Wybory

Wybory władz Politechniki Opolskiej na kadencję 2005–2008 powoli zbliżają się do finału. Na wszystkich wydziałach i w instytucie pod koniec kwietnia i w maju przeprowadzone zostały wybory i znane już są nazwiska dziekanów i prodziekanów-elektów. Na Wydziale Budownictwa stanowisko dziekana obejmie prof. dr inż. **Roman Jankowiak**, prodziekana ds. nauki prof. dr hab. inż. **Tadeusz Chmielewski**, ds. studenckich dr inż. **Henryk Nowak**, ds. organizacyjnych dr inż. **Wiktor Abramek**. Wydziałem Elektrotechniki i Automatyki kierował będzie dr hab. inż. **Ryszard Rojek**, prof. PO, sprawami nauki zajmie się prof. dr hab. inż. **Marian Łukaniszyn**, studenckimi dr hab. inż. **Włodzimierz Stanisławski**, prof. PO, a organizacyjnymi dr hab. inż. **Tomasz Boczar**, prof. PO. Na Wydziale Mechanicznym władze dziekańskie to: dr hab. inż. **Bolesław Dobrowolski**, prof. PO – dziekan, sprawy nauki podlegać będą prof. dr. hab. inż. **Grzegorzowi Gasiakowi**, sprawy studenckie dr. inż. **Gabrielowi Filipczakowi**, a organizacyjne dr. hab. inż. **Januszowi Pospolicie**, prof. PO.

Dziekanem Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii został dr hab. **Stanisław Zagórny**, prof. PO prodziekanem ds. nauki – prof. dr hab. **Józef Wojnar**, prodziekanem ds. studenckich – dr **Renata Szyguła**, a prodziekanem ds. organizacyjnych – dr **Dariusz Nawarecki**.

Dr **Krzysztof Malik** sprawował będzie funkcję dziekana Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji, sprawy naukowe wydziału podlegać będą prof. dr. hab. **Krystianowi Heffnerowi**, sprawy studenckie dr hab. **Agacie Zagórowskiej**, prof. PO, sprawy organizacyjne dr. inż. **Rafałowi Matwiejczukowi**. Dyrektorem Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii został dr **Czesław Górecki**, jego zastępcami dr **Zygmunt Kasperski** i dr hab. **Maksymilian Gajek**, prof. PO. Na kierownika Studium Języków Obcych powołana została przez rektora, po zasięgnięciu opinii pracowników mgr **Grażyna Redlich**, a senat wybór zaakceptował. Wybory do ciał kolegialnych zamkną procedurę wyborczą. Więcej informacji na temat nowo wybranych władz znajdzie Czytelnik w numerze specjalnym WU.

KS

Święto Politechniki Opolskiej

Po raz kolejny Politechnika Opolska obchodziła swoje święto. W tym roku uczelnia świętowała je 4 maja. Przypomnijmy, dzień obchodów upamiętnić ma pierwszy przeprowadzony i pomyślnie zakończony przed ponad dwudziestu laty przewód doktorski. Program obchodów z roku na rok staje się bogatszy i tym razem poza uroczystymi promocjami doktorskimi, które odbyły się zwyczajowo na auli, zorganizowany został na terenie II kampusu wielki piknik.

Poranna uroczystość, podczas której dwudziestu doktorów złożyło ślubowanie i odebrało dyplomy doktorskie przebiegła zgodnie ze scenariuszem – w nastroju podniosłym z ciekawą oprawą artystyczną, którą w tym roku zapewnili filharmonicy opolscy, a ściślej duet i kwartet smyczkowy złożony z pięknych pań, pod kierunkiem Joanny Widawskiej-Landwójtowicz.

Część druga, czyli piknik w kampusie przy Prószkowskiej przeszedł oczekiwania organizatorów i zapewne samych uczestników. Wprawdzie do imprezy plenerowej organizatorzy przygotowali się bardzo starannie i z wielkim rozmachem, to jednak do końca wielką niewiadomą była popularność imprezy nie mającej jeszcze wzorów, czyli liczba uczestników. Przygotowano posiłki, rozgrywki sportowe, gry i zabawy dla około 300 osób i tyle skorzystało z możliwości świątecznej zabawy. Niestety, najbardziej zawiodła pogoda, bo nieustannie do popołudnia padający deszcz uniemożliwił przeprowadzenie sportowych rozgrywek i wszystkich zagonił do pomieszczenia dawnej stołówki wojskowej, która świetnie spełniła swoją rolę. Nie wpłynęło to jednak w żadnym stopniu na nastrój imprezy i humory jej uczestników. Emocje gromadzone na sportowe rywalizacje znalazły ujście w tańcach, które dzięki emiterowcom i DJ Bartkowi trwały do wieczora. Nie zabrakło także (zasługa cateringu i zapobiegliwości dyrektora **Miki**) jedzenia i piwa. Nieodbyte zawody sportowe i wspaniały nastrój imprezy skłoniły organizatorów do decyzji o „dogrywce", w końcu zawodnikom nie zostały rozdane koszulki, a i puchar JMRektora nadal znajduje się w jego gabinecie. Można sobie tylko wyobrazić, jakie wrażenia pozostawiłaby impreza w plenerze wśród drzew i świetnie przygotowanych terenów rekreacyjnych. Cóż, warto się o tym przekonać przy kolejnej okazji. Na kolorowej wkładce prezentujemy święto w obiektywie. A może warto przy okazji zbliżającego się roku jubileuszowego 40-lecia Politechniki Opolskiej zorganizować nie tylko uroczystość oficjalną i piknik, ale prawdziwy bal na sto par Politechniki Opolskiej?

kd

Co warto wiedzieć o kontroli wewnętrznej

Kontrola wewnętrzna jest działaniem zorganizowanym, realizowanym dla prawidłowego funkcjonowania jednostki, zgodnie z jej celami statutowymi i obowiązującymi uregulowaniami prawnymi, jak również stanowi składową część systemu zarządzania.

Kontrola wewnętrzna obejmuje następujące zagadnienia:

- prowadzenie skutecznego nadzoru w zakresie gospodarowania środkami publicznymi pod względem legalności, gospodarności i celowości,
- sprawdzanie dokonywanych wydatków pod kątem zgodności z planem rzeczowo-finansowym poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki,
- badanie efektywności planowanych i realizowanych przedsięwzięć, sprawdzanie prawidłowości prowadzenia dokumentacji działalności dydaktycznej, naukowo-badawczej, operacji gospodarczych i technicznych,
- ocenę rzetelności sprawozdań zewnętrznych i wewnętrznych, zapisów księgowych oraz funkcjonowania systemu przepływu informacji,
- ocenę prawidłowości wykorzystania i ochrony składników majątkowych jednostki,
- badanie przyczyn i skutków nieprawidłowości oraz ustalenie osób odpowiedzialnych za ich powstanie,
- wykorzystanie wyników kontroli przez wskazywanie kierunków prawidłowego działania.

Wszelkie czynności związane z kontrolą wewnętrzną powinny być organizowane i wykonywane tylko w takim zakresie, w jakim są one potrzebne do osiągnięcia celów kontroli. Celem kontroli jest znalezienie odpowiedzi na pytanie:

- jakie zjawiska lub procesy występują w danej strukturze,
- jakie są uwarunkowania tych zjawisk,
- jakie następstwa owe zjawiska i procesy powodują,
- jaka jest dynamika i tendencja rozwojowa jednostki.

Celem kontroli jest nie tylko konstatacja zastanego stanu rzeczy, ale ciągłe dążenie do użyteczności kontroli, służeniu jej do działań naprawczych, usprawniających, zapobiegawczych.

W teorii i praktyce gospodarczej stosowane podziały kontroli umożliwiają komunikatywność treści przekazywanych od nadawcy do odbiorcy. Z punktu widzenia kryterium podmiotowego, wyróżniamy kontrolę instytucjonalną i funkcjonalną.

Kontrola instytucjonalna wiąże się ze specjalnymi organizacjami lub komórkami powołanymi wyłącznie do sprawowania kontroli. Istotą kontroli instytucjonalnej jest przede wszystkim to, że samoistnie nie wykonuje ona żadnych funkcji zarządzających, w zasadzie nie można wydawać wykonawcy wiążących poleceń, a jej wnioski są podstawą do podejmowania decyzji i rozstrzygnięć przez aparat zarządzający. Cechą takiej kontroli jest to, że działa ona ex post, już po dokonaniu danej czynności.

Kontrola funkcjonalna polega na prowadzeniu badań bieżących, skierowanych na prawidłowość realizowanych operacji w toku ich wykonywania i bezpośrednio po ich wykonaniu. Sprawowana ona jest w ramach obowiązku nadzoru przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych wszystkich szczebli, a także przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach niekierowniczych, jeżeli zostali zobowiązani do wykonywania określonych czynności w powierzonych im zakresach obowiązków – jest to tzn. kontrola pionowa. Ponadto kontrola funkcjonalna sprawowana jest przez określone komórki administracji wobec innych komórek i jednostek z tytułu pełnionych funkcji i posiadanych kompetencji – jest to tzn. kontrola pozioma.

Kontrolę możemy również podzielić w zależności od jej zakresu, i tak:

– kontrola pełna – obejmująca całą działalność danej jednostki organizacyjnej,

– kontrola odcinkowa – ogranicza się do określonego odcinka pracy, zwykle jako reakcja na otrzymany sygnał o nieprawidłowościach występujących w danej działalności.

Podział kontroli oparty na zupełnie innych kryteriach, jak kontrola pełna czy odcinkowa, dotyczy kontroli problemowej i kompleksowej. Kontrola problemowa dotyczy zwykle jednego problemu i zamyka się na ogół w jednej organizacji czy jednym szczeblu zarządzania. Natomiast kontrola kompleksowa obejmuje różne ogniwa mające określony wpływ na badane zjawiska, jej zadaniem jest ustalenie stanu faktycznego w ujęciu przyczynowo-skutkowym.

W klasyfikacji kontroli rozróżniamy również takie podziały kontroli jak:

– kontrola wstępna – mająca charakter prewencyjny, zapewnia możliwość zapobiegania wykonywania czynności niezgodnych z prawem, planem lub zasadami gospodarności. Brak tego typu kontroli powoduje osłabienie samodzielności, hamuje inicjatywę, osłabia odpowiedzialność za podejmowane decyzje wykonawców,

– kontrola bieżąca – przeprowadzana w toku realizacji czynności badanych,

– kontrola następna – wykonywana jest na podstawie dokumentów ujmujących bieżąco każdą wykonywaną operację, bieżącej operatywnej ewidencji operacji, prowadzenia w postaci ksiąg, kartotek zestawień, sprawozdań przekazywanych na zewnątrz, jak i wewnątrz jednostki.

W protokole kontroli są ujmowane ustalenia stanowiące podstawę oceny jednostki kontrolowanej. Ustalenia kontroli dotyczące poszczególnych zagadnień powinny być ujmowane w protokole w odpowiednich

Ciąg dalszy na stronie 14

Cytowania pracowników Politechniki Opolskiej w 2004 roku. Cz. II

W 2004 roku odnotowano cytowania 64 pracowników naukowych Politechniki Opolskiej. Poniższa tabela ilustruje szczegółowe dane.

Wydział	Imię i nazwisko	Cytowania	Autocytowania
Wydział Budownictwa	prof. dr hab. inż. Tadeusz Chmielewski	1	—
	prof. dr hab. Stefania Grzeszczyk	5	—
	dr inż. Jan Mizera	—	3
	dr inż. Lilianna Sadecka	1	—
	dr hab. inż. Zbigniew Zembaty, prof. PO	4	2
Wydział Elektrotechniki i Automatyki	dr inż. Ryszard Beniak	1	—
	dr hab. inż. Tomasz Boczar, prof. PO	1	6
	dr inż. Zygmunt Dudzicz	—	1
	dr inż. Mariusz Gola	1	2
	dr inż. Mariusz Jagieła	—	3
	prof. dr hab. inż. Józef Kędzia	1	—
	dr inż. Marcin Lorenc	2	—
	prof. dr hab. inż. Marian Łukaniszyn	3	2
	dr hab. inż. Ernest Mendrela, prof. PO	—	1
	prof. dr hab. inż. Jerzy Skubis	4	—
	dr hab. inż. Bronisław Tomczuk, prof. PO	1	—
	dr inż. Stefan Wolny	1	—
	dr inż. Rafał Wróbel	3	2
Wydział Mechaniczny	dr inż. Henryk Achtelik	3	—
	dr inż. Stanisław Anweiler	2	2
	dr inż. Włodzimierz Będkowski	4	—
	dr hab. inż. Bolesław Dobrowolski, prof. PO	2	4
	dr inż. Roman Dyga	1	4
	dr inż. Gabriel Filipczak	1	3
	prof. dr hab. inż. Grzegorz Gasiak	2	—
	dr inż. Zbigniew Giergiczny	—	2
	dr inż. Józef Grzelak	1	—
	prof. dr hab. inż. Wit Grzesik	8	14
	dr inż. Jerzy Hapanowicz	3	3
	dr Maria Hepner	1	—
	dr inż. Aleksander Karolczuk	—	1
	prof. dr hab. inż. Włodzimierz Kotowski	5	—
	dr hab. inż. Stanisław Król, prof. PO	—	3
	dr inż. Cyprian Lachowicz	7	—
	dr hab. inż. Tadeusz Łagoda, prof. PO	2	17
	prof. dr hab. inż. Ewald Macha	8	5
	dr inż. Piotr Niesłony	3	3
	dr inż. Grzegorz Nowosielski	2	1
	dr inż. Roland Pawliczek	2	—
	dr inż. Barbara Pendyk	1	—
	prof. dr inż. Ludek Ptaček	1	—
	dr inż. Norbert Szmolke	—	5
	dr inż. Wilhelm Tic	6	5
	prof. dr hab. inż. Leon Troniewski	5	1
	prof. dr hab. inż. Roman Ulbrich	7	1
	dr hab. inż. Stanisław Witczak, prof. PO	3	2
	dr inż. Jacek Wydrych	1	1
	dr inż. Zbigniew Zalisz	3	1
	dr inż. Stefania Zamorowska-Biernacik	1	—
Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii	dr hab. Janusz Iskra, prof. PO	2	—
	dr Zdzisław Kurek	1	—
	dr inż. Igor Zubrzycki, prof. PO	2	—
Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji	prof. dr hab. inż. Ryszard Knosala	1	—
Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii	dr Franciszek Gajda	1	—
	dr Ewa Graczyńska	3	2
	prof. dr hab. Oleksandr Hachkevych	2	—
	dr Marek Kostrzewa	—	1
	dr Andrzej Kotlorz	1	1
	dr hab. inż. Waldemar Krajewski, prof. PO	—	6
	dr Zbigniew Michno	1	—
	dr inż. Zbigniew Najzarek	1	1
	dr hab. inż. Janusz Pająk, prof. PO	1	—
	prof. dr hab. Stefan Szymura	9	—
	dr Stanisław Wiejak	5	—

Halina Szlejf i Elżbieta Czerwińska

Wieści z wydziałów

Wydział Budownictwa

Laury dla pracowników Wydziału Budownictwa

Coroczne Nagrody Ministra Infrastruktury za prace dyplomowe, doktorskie, habilitacyjne i publikacje w dziedzinie architektury, budownictwa, urbanistyki, gospodarki przestrzennej, mieszkaniowej i komunalnej oraz geodezji i kartografii zgłoszone w roku 2004 zostały przyznane. Wśród nagrodzonych osób znalazło się spore grono reprezentantów Wydziału Budownictwa Politechniki Opolskiej. Wyróżnienie ministra infrastruktury otrzymali:

- dr hab. inż. **Jerzy Wyrwał**, prof. PO – autor i prof. dr hab. inż. **Wojciech Skowroński** – redaktor naukowy publikacji pt.: *Termodynamiczne podstawy fizyki budowli*;
- dr inż. **Piotr Górski** – za rozprawę doktorską pt.: *Teoretyczne i doświadczalne badanie charakterystyk dynamicznych komina przemysłowego Elektrowni Opole SA*;
- prof. dr hab. inż. **Tadeusz Chmielewski** – promotor nagrodzonej rozprawy doktorskiej;
- Pan mgr inż. **Tomasz Klakla** – autor pracy magisterskiej pt.: *Prezentacja wyników pomiarów geodezyjnych powłoki zbiornika*;
- dr hab. inż. **Wojciech Anigacz**, prof. PO – promotor nagrodzonej pracy magisterskiej.

Uroczyste wręczenie nagród laureatom odbyło się 22 kwietnia 2005 r. w Sali Wielkiej na Zamku Królewskim w Warszawie. Nagrody i wyróżnienia za prace habilitacyjne i doktorskie wręczyli: minister nauki i informatyzacji **Michał Kleiber** i wiceminister infrastruktury **Andrzej Bratkowski**. Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów, przypominając jednocześnie, że również w przeszłości kilku pracowników i absolwentów Wydziału Budownictwa zdobyło te liczące się nagrody.

mgr Magdalena Brzozowska

Od lewej: W. Anigacz, W. Skowroński, T. Chmielewski, P. Górski

Wydział Elektrotechniki i Automatyki

Jubileusz 50-lecia pracy zawodowej Profesora Jerzego Hickiewicza

Jerzy Hickiewicz urodził się w 1932 roku w Stanisławowie. Jego ojciec Adam Hickiewicz lekarz, legionista został zamordowany przez gestapo w 1941 roku.

Jako kilkunastoletni chłopiec został przesiedlony i w 1946 roku zamieszkał w Gliwicach. Tam kontynuował naukę, a następnie podjął studia w Politechnice Śląskiej. W 1953 roku uzyskał dyplom inżyniera elektryka w specjalności maszyny elektryczne.

W 1955 roku rozpoczął pracę w Katedrze Maszyn Elektrycznych Politechniki Śląskiej u profesora Władysława Kołka i od początku uczestniczył w pracach badawczych dla przemysłu wykonywanych pod kierunkiem prof. Władysława Paszka. Wyniki prac zespołowych prezentowane były na konferencjach krajowych i międzynarodowych oraz publikowane w czasopismach. Do ważniejszych wdrożeń zaliczyć można regulator napięcia generatora synchronicznego, układ regulacji posuwu elektrod pieca łukowego, prostownik stabilizowany dużej mocy. W roku 1970 obronił z wyróżnieniem pracę doktorską, a promotorem jego rozprawy był prof. Władysław Paszek.

Jeszcze podczas swoich studiów nawiązał kontakt naukowy z profesorem Arkadiuszem Puchałą i kontynuował go aż do jego przedwczesnej śmierci w 1974 roku. Zachęcony przez prof. Antoniego Plamitzera podjął w 1972 roku pracę w WSI w Opolu (przemianowanej w 1996 roku w Politechnikę Opolską) obejmując w drodze konkursu stanowisko docenta etatowego. Pracę w opolskiej uczelni rozpoczął od zorganizowania zespołu badawczego i laboratorium. Tematyka badań dotyczyła dynamiki rozruchu jednofazowych silników z rozłącznikami fazy rozruchowej, dynamiki dużych silników indukcyjnych, w szczególności silników napędów potrzeb własnych elektrowni, ograniczania drgań i hałasów maszyn indukcyjnych oraz metod diagnozowania silników indukcyjnych. Wyniki tych prac były wdrażane w przemyśle i energetyce, publikowane w czasopismach krajowych i zagranicznych (m. innymi w Archiv für Elektrotechnik), przedstawiane na konferencjach krajowych i międzynarodowych (np. na International Conference of Electrical Machines, Short-Circuit Currents, Noise Control). Łącznie powstało ponad 120 publikacji zamieszczonych w czasopismach i materiałach konferencyjnych. Ponadto dwie prace uzyskały nagrodę zespołową I stopnia w ogólnopolskim konkursie Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, uzyskano także kilkanaście patentów. Efektem prac badawczych były również rozprawy doktorskie i habilitacyjne, między innymi Stefana Michalskiego (1985 r.) i Zbigniewa Ławrowskiego (2000 r.),

Jubilat przyjmuje gratulacje

których Jerzy Hickiewicz był promotorem, a także Jego monografia habilitacyjna (1994r), w wyniku której uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego i stanowisko profesora Politechniki Opolskiej.

Jerzy Hickiewicz prowadził wykłady z maszyn elektrycznych i napędów elektrycznych na studiach dziennych i wieczorowych, jak również prace przejściowe, dyplomowe i seminaria dyplomowe. Był promotorem ponad 100 prac dyplomowych. Jest współautorem podręcznika akademickiego *Zadania z maszyn elektrycznych* wyróżnionego nagrodą zespołową Ministra III stopnia oraz poradnika dla techników i książki dla techników. Jest też współautorem rozdziału *Maszyny elektryczne* w książce *Diagnostyka maszyn* pod red. Cz. Cempla. Jerzy Hickiewicz recenzował 2 rozprawy habilitacyjne, 16 prac doktorskich, kilkunastu skryptów oraz wielu artykułów naukowych. Był kierownikiem seminarium naukowego w WSI w Opolu. Dwukrotnie organizował konferencje naukowo-techniczne, dwukrotnie zasiadał w komitecie naukowym konferencji organizowanych przez PTETiS (1978, 1979 r.), był organizatorem seminarium Komisji Energetyki Oddziału Katowickiego PAN (1985 r.) oraz ogólnopolskiego seminarium Komitetu Diagnostyki PAN (1989 r.).

Od roku 1978 jest członkiem PTETiS, przez dwie kadencje (1984–1990) zasiadał w Zarządzie Oddziału Gliwickiego PTETiS. Od 1990 roku jest członkiem sekcji Mechanizacji i Elektryfikacji Górnictwa Oddziału katowickiego PAN, a od 2004 – Sekcji Maszyn Elektrycznych i Transformatorów Komitetu Elektrotechniki PAN. Od 1974 roku datuje się jego członkostwo w SEP, a od 1984 w Centralnej Komisji Szkolnictwa Wyższego i Średniego SEP oraz Opolskiego Zarządu Oddziału SEP. Jest rzeczoznawcą i weryfikatorem SEP w zakresie maszyn i napędów elektrycznych. Wykonał szereg ekspertyz z zakresu eksploatacji silników indukcyjnych. Jako członek CKSzWiŚ SEP był organizatorem kursu z gospodarki rynkowej dla studentów i absolwentów wydziałów elektrycznych. Kurs zorganizowany został w roku akademickim 1992/1993 przy współpracy z British Executive Service Overseas i London Polish Club w Opolu, jak również w Politechnice Śląskiej i Politechnice Rzeszowskiej. Był też inicjatorem opracowania programów przedmiotów z zakresu gospodarki rynkowej dla studentów studiów technicznych. Programy te zostały wręczone dziekanom wydziałów elektrycznych i elektronicznych na spotkaniu zorganizowanym w 1992 r. w ZG SEP przez CKSzWiŚ SEP. Jest też współorganizatorem oraz przewodniczącym komitetu programowego ogólnopolskiego seminarium *Problemy eksploatacyjne elektroenergetyki, elektromechaniki i energoelektroniki* organizowanego już siedmiokrotnie przez Elektrownię Opole, Politechnikę Opolską oraz Oddz. Opolski SEP w cyklu dwuletnim.

Przez dwie kadencje (1984–1990) J. Hickiewicz był zastępcą dyrektora ds nauki w Instytucie Elektrotechniki w WSI w Opolu.

Odznaczony został Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Honorową Odznaką „Zasłużonemu Opolszczyźnie", Medalem im. prof. Obrąpalskiego, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką Honorową SEP, Medalem im. prof. Janusza Groszkowskiego, Medalem pamiątkowym im. prof. Mieczysława Pożaryskiego oraz złotą odznaką PTETiS.

Jubileuszu 50-lecia pracy zawodowej jest okazją do złożenia Panu Profesorowi serdecznych życzeń zdrowia i dalszej owocnej pracy naukowej.

Uroczyste obchody ku czci Jubilata odbyły się w czasie 7. Ogólnopolskiego Seminarium 7SPE-2005 w Pokrzywnej i zgromadziły ponad 120 uczestników z energetyki, przemysłu i wyższych uczelni.

prof. Józef Kędzia

Wydział Mechaniczny

• W dniach 28 i 29 kwietnia br. na Wydziale Mechanicznym przebywał zespół Państwowej Komisji Akredytacyjnej pod przewodnictwem prof. dr. hab. **Bogdana J. Wosiewicza**, a celem jego pobytu była oceny jakości kształcenia na kierunku *technika rolnicza i leśna*. Eksperci dokonujący akredytacji zapoznali się obszerną dokumentacją dotycząca prowadzenia kierunku, zwiedzili laboratoria wydziałowe ze szczególnym naciskiem na te, w których zajęcia odbywają studenci TRiL-u, a także odbyli spotkania z pracownikami i studentami. O wyniku akredytacji władze powiadomione zostaną w formie pisemnej.

• Akademia Rolnicza w Krakowie była organizatorem VIII Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej *Zastosowanie technologii informacyjnych w rolnictwie*, która odbyła się w dniach 25 i 26 kwietnia br. W konferencji prezentowali swoje prace: prof. **Marek Tukiendorf** – *Zastosowanie sieci FBM w neuronowym modelowaniu procesów mieszania*

układów ziarnistych; dr inż. **Katarzyna Szwedziak** – *Ocena wpływu nawożenia osadem czynnym na przyrost biomasy fasoli* (*Phasedus Vulgaris*); mgr inż. **Jolanta Rauhut** – *Ocena składu jakości niejednorodnej mieszaniny ziarnistej w procesie przygotowania paszy drobiowej w warunkach przemysłowych*; mgr inż. **Dominika Matuszek** – *Komputerowa analiza obrazu w ocenie rozkładu cząstek dwuskładnikowego układu ziarnistego podczas mieszania systemem FUNNEL – FLOW*.

• W dniach 17–20 kwietnia br. dr **Andrzej Tukiendorf** przebywał na Uniwersytecie w Goeteborgu. Zaplanowana sesja naukowa z prof. **Ragnarem Rylanderem** rozpoczęła tok wspólnych badań epidemiologicznych. Ponadto dr A. Tukiendorf uczestniczył w konferencji naukowej zorganizowanej przez fundację Gordon Research Conferences z USA nt. Magnesium In Biochemical Processes & Medicine, która odbyła się w Venturze w Kalifornii w dniach 6–11.02.2005. Przedstawił tam swoją pracę badawczą pt. *Epidemiology of Liver Cancer in Relation to Magnesium in Drinking Water in Opole Province, Poland*, którą wykonał we współpracy z prof. Davidem Spiegelhalterem z Medical Research Council, Biostatistics Unit w Cambridge, Wielka Brytania (i który odwiedził Zakład Techniki Rolniczej i Leśnej w dniach 21–24.02.2005). Wielkim zaszczytem dla dr. Andrzeja Tukiendorfa był fakt, iż został zaproszony przez organizatora konferencji, tzn. fundację GRC, która w całości sponsorowała pobyt oraz pokryła koszty podróży.

• Od 30 kwietnia – 3 maja br. pracownicy Zakładu Techniki Rolniczej i Leśnej wzięli udział w II Warsztatach Naukowo-Badawczych Politechniki Opolskiej i Uniwersytetu Opolskiego w Inżynierii i Ekologii, które odbyły się w Rejvíz w Czechach.

• Katedra Materiałoznawstwa i Technologii Bezwiórowych rozwijając i odnawiając bazę dydaktyczno-badawczą, angażując środki własne środków zbudowała aparaturę do nowego laboratorium mikroskopii świetlnej. W pomieszczeniach katedry (A04), po gruntownym remoncie, oddano do użytku cztery nowoczesne stanowiska do badań metalograficznych. Każde z nich wyposażone zostało w wysokiej klasy mikroskop metalograficzny, który dzięki zastosowaniu kamery, umożliwia obserwację struktur metali i stopów także na monitorach. Zestaw taki jest nieoceniony podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych, gdyż umożliwia jednocześnie prace 2 lub 3 studentów przy jednym stanowisku, co jest ważne ze względu na coraz liczniejsze grupy laboratoryjne. Dodatkowym atutem laboratorium jest połączenie wszystkich stanowisk w sieć i podłączenie do jednostki centralnej, co umożliwia wykorzystanie w procesie dydaktycznym przygotowanych w formie multimedialnej atlasów struktur. Laboratorium pozwala więc na prowadzenie zajęć z wykorzystaniem nowoczesnych urządzeń, nadto w komfortowych warunkach. Tej klasy sprzęt oraz nietypowa aranżacja wnętrza, odbiegająca od klasycznie przyjętych sprawia, że studenci jak i prowadzący zajęcia chętnie korzystają z nowego laboratorium.

Studenci w nowym laboratorium

Mariusz Prażmowski

Seminarium pt. Procesy zachodzące przy przepływach układów wielofazowych

13 maja br. odbyło się na Politechnice Opolskiej Seminarium Podsekcji Przepływów Wielofazowych i Płynów Nienewtonowskich. Podsekcja ta działa w ramach Sekcji Mechaniki Płynów Komitetu Mechaniki PAN, a XVIII z kolei spotkanie członków tej podsekcji na naszej uczelni zorganizowane zostało już po raz drugi (poprzednio w 1995 r.). Gospodarzem obecnego spotkania był dziekan Wydziału Mechanicznego, prof. dr hab.

Otwarcie laboratorium, od lewej: S. Król, B. Dobrowolski

Prof. dr. hab. inż. Marian Trela

inż. **Leon Troniewski**, a współorganizatorami Katedra Inżynierii Procesowej, Katedra Techniki Cieplnej i Aparatury Przemysłowej oraz Katedra Inżynierii Środowiska. Sekretarzem naukowym seminarium była dr inż. **Barbara Pendyk**, a w sprawach organizacyjnych bardzo dużą pomoc okazała p. **Regina Obrocka**.

W seminarium uczestniczyło blisko 60 osób ze wszystkich znaczących ośrodków w kraju w dziedzinie przepływów wielofazowych, a w tym wielce szanownym gronie miejsce swoje znaleźli też zajmujący się na co dzień tą problematyką pracownicy i doktoranci Wydziału Mechanicznego. Swoją obecnością uczestników spotkania zaszczycił też rektor Politechniki Opolskiej prof. **P. Wach**, który przedstawił zarys historii Uczelni, dorobek i stan aktualny oraz perspektywy rozwoju w najbliższych latach.

Tradycją stało się już wręczanie przy tego typu okazjach pamiątkowych medali za wybitne osiągnięcia w zakresie przepływów wielofazowych. Medale przyznawane są przez Kapitułę Medalu, w jej gronie zasiada m.in. prof. inż. Leon Troniewski (laureat medalu nr 9). Na spotkaniu w Opolu, dziesiąty z kolei medal, wręczono prof. dr. hab. inż. **Marianowi Treli**, pracownikowi Instytutu Maszyn Przepływowych PAN w Gdańsku. Serdecznie gratulujemy laureatowi.

W ramach Seminarium, które prowadzili przewodniczący naszej podsekcji, prof. Politechniki Gdańskiej dr hab. inż. **Janusz Cieśliński**, oraz prof. L. Troniewski, wygłoszono cztery referaty. Pierwszy, o nieco historycznym zabarwieniu, pt. *30 lat badań przepływów wielofazowych w Politechnice Opolskiej*, został wygłoszony przez dra inż. **Gabriela Filipczaka**. Następne trzy, związane z bieżącą już działalnością katedr, miały charakter naukowy i wygłosili je: dr inż. **Norbert Szmolke**, który omówił *Metody wizyjne w badaniach przepływów wielofazowych*, dr inż. **Grzegorz Nowosielski** – *Modelowanie przepływów gaz-cząstki stałe w układach pyłowych kotłów*, oraz dr inż. **Jerzy Hapanowicz** – *Osobliwości zjawisk towarzyszących przepływowi przez rurę układów wielofazowych*. Seminarium towarzyszyła ponadto wystawa kilkunastu prac-plakatów przygotowanych przez pracowników i doktorantów Wydziału Mechanicznego, na co dzień zajmujących się w swej pracy naukowej badaniem procesów zachodzących w układach wielofazowych.

Po tzw. naukowej części, uczestnikom Seminarium dano możliwość zwiedzania laboratoriów Wydziału Mechanicznego, w których realizuje się prace o charakterze badawczym w zakresie przepływów wielofazowych. Z wypowiedzi gości Seminarium oraz opinii wyrażanych w kuluarowych dyskusjach, można wnioskować, że byli oni pod dużym wrażeniem naszych dotychczasowych dokonań, a zwłaszcza w odniesieniu do posiadanej aparatury naukowo-badawczej w poszczególnych laboratoriach. Popularyzacji naszej Uczelni sprzyjała też, zorganizowana przez pracowników Działu Promocji i Wydawnictw wystawa połączona ze sprzedażą publikacji naukowo-dydaktycznych wydanych przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Opolskiej. Dziękujemy.

B. Pendyk, G. Filipczak

Kolejny naukowiec Politechniki Opolskiej w Komitecie PAN

Dr hab. inż. **Marek Tukiendorf**, prof. PO, kierownik Zakładu Techniki Rolniczej i Leśnej na Wydziale Mechanicznym został wybrany do Komitetu Techniki Rolniczej Polskiej Akademii Nauk. W skład komitetu wchodzi 22 członków, ekspertów z dziedziny techniki rolniczej, a kieruje nimi prof. dr hab. **Rudolf Michałek**. Zakresem działania komitetu jest: mechanizacja, elektryfikacja, technika melioracyjna i budownictwo rolnicze oraz film i inne środki audiowizualne, a także zastosowania informatyki w rolnictwie. Komitet został powołany w 1959 r.

Warto tu przypomnieć, że w to nie jest jedyny naukowiec z naszej uczelni zasiadający w komitecie PAN. W Komitetach Polskiej Akademii Nauk zasiadają również: prof. dr hab. inż. **Zdzisław Kabza** z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, prof. dr hab. inż. **Jan Kubik** z Wydziału Budownictwa, prof. dr hab. **Robert Rauziński** z Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji oraz prof. dr hab. inż. **Leon Troniewski**, dziekan Wydziału Mechanicznego.

KS

Pożegnanie doc. dr. inż. Romana Klusa

We wtorek 10 maja br., na cmentarzu na Półwsi, przedstawiciele Wydziału Mechanicznego towarzyszyli w ostatniej drodze docenta dr. inż. **Romana Klusa**, wieloletniego i zasłużonego pracownika naukowego naszej Uczelni, dziekana Wydziału Ogólnotechnicznego.

Docent dr inż. Roman Klus urodził się w 1922 roku we Lwowie. Ojciec był urzędnikiem w Polskich Kolejach Państwowych, matka prowadziła dom.

W 1944 roku podjął studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej i do roku 1946 zaliczył tam dwa lata studiów. Studia kontynuował już w Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Podejmując studia został równocześnie zatrudniony jako młodszy asystent w Katedrze Mechaniki Technicznej. Ponadto, w 1948 roku rozpoczął pracę w Biurze Projektów Przemysłu Hutniczego Biprohut i w jej ramach wykonał pracę dyplomową nt. *Bilans energetyczny pieca martenowskiego*. Obrona pracy odbyła się w roku 1951 i na jej podstawie rada Wydziału Mechanicznego nadała mu tytuł zawodowy magistra inżyniera mechanika.

W Katedrze Mechaniki R. Klus pracował do roku 1966, przechodząc kolejne szczeble kariery nauczyciela akademickiego: asystenta, starszego asystenta, wykładowcy, adiunkta – na to ostatnie stanowisko powołany w roku 1962 po wykonaniu i obronie rozprawy doktorskiej pt. *Poślizg sprężysty w połączeniach skurczowych wieńców kół zębatych*, wykonanej pod kierunkiem doc. dr. inż. Ludwika Müllera – po nadaniu przez Radę Wydziału Mechanicznego Politechniki Śląskiej w dniu 1 marca 1962 r. stopnia naukowego doktora nauk technicznych.

W lipcu 1966 r. R. Klus zawarł związek małżeński z Teresą Ostałowską.

Po utworzeniu w 1966 r. Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu dr R. Klus zatrudnił się w niej na stanowisku starszego wykładowcy, jednak już wcześniej prowadził tu, w ramach Punktu Konsultacyjnego Politechniki Śląskiej, zajęcia dydaktyczne. Przygotowując obsadę nowo tworzonej uczelni, ówczesny rektor doc. Rościsław Oniszczyk zaproponował mu objęcie funkcji dziekana Wydziału Ogólnotechnicznego, na co przystał, a minister nauki i szkolnictwa wyższego i techniki zaakceptował wniosek rektora i powołał go do pełnienia tej funkcji. Równocześnie został kierownikiem Zespołu Mechaniki Technicznej na tymże wydziale. R. Klus był dziekanem wydziału do rozwiązania jednostki, co nastąpiło w roku 1968.

Z dniem 1 lipca 1968 został mianowany na stanowisko docenta etatowego. W latach od 1968 do 1973 był prodziekanem Wydziału Budownictwa Lądowego. Mimo sprawowania funkcji administracyjnych na Wydziale Budownictwa Lądowego doc. Klus nadal był związany emocjonalnie z Wydziałem Mechanicznym za sprawą prowadzonej tam dydaktyki, a przede wszystkim ze względu na zainteresowania naukowe. Tu od roku 1970 w Zakładzie Podstaw Konstrukcji Maszyn kierował wieloma pracami naukowo-badawczymi, których wyniki zastosowane zostały w przemyśle Opolszczyzny, a rezultaty prac opublikowane w czasopismach krajowych i zagranicznych.

Podobnie jak w Politechnice Śląskiej, w opolskiej uczelni technicznej docent prowadził wykłady z mechaniki, wytrzymałości materiałów, mechaniki płynów oraz teorii mechanizmów. Był opiekunem i autorem wielu tematów prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich. Pod jego promotorstwem wykonane zostały dwie prace doktorskie, recenzował zaś kilkanaście rozpraw doktorskich.

Docent Roman Klus był osobą o nieprzeciętnym, analitycznym umyśle. Świadczy o tym choćby wykonanie w ciągu jednego roku pracy doktorskiej. Każdy, najbardziej zawiły problem techniczny, nie tylko z mechaniki, potrafił zrozumieć, zanalizować i w przystępny sposób podać jego optymalne rozwiązanie.

Wykłady przez niego prowadzone charakteryzowała swada, zrozumiałość i dowcip. Ale rzemiosło dydaktyczne nie było jego pasją. Pasją było natomiast analizowanie nie znanych mu wcześniej rozwiązań technicznych, które następnie wykorzystywał we własnych opracowaniach. Z powodu skromności i niechęci do wybijania się, doc. R. Klus nie doszedł do wysokich stanowisk naukowych i administracyjnych. Dzięki swojej błyskotliwej, tryskającej humorem inteligencji, bezinteresownej koleżeńskiej pomocy, cieszył się dużym szacunkiem i sympatią kolegów i współpracowników.

J. Dembicka

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

Konferencja w Lozannie

W dniach 6-8 kwietnia br. dr **Jerzy Pośpiech** na zaproszenie organizatorów uczestniczył w Forum na temat *The profile of a Physically Educated Young Person* zorganizowanym przez European Physical Education Association (EUPEA) oraz Uniwersytet w Lozannie.

Głównym celem spotkania było dopracowanie kwestionariusza oraz koncepcji organizacji badań, które zostaną przeprowadzone we wszystkich krajach Unii Europejskiej w br. Projekt opracowany przez Europejskie Stowarzyszenie Wychowania Fizycznego (EUPEA) jest próbą określenia unijnego profilu absolwenta szkoły średniej dobrze przygotowanego do samodzielnego uczestnictwa w kulturze ruchu (kulturze fizycznej).

Zakończone zostały badania pilotażowe pozwalające na zweryfikowanie wstępnych założeń projektu. Uczestniczący w konferencji przedstawiciel ONZ – Zastępca Sekretarza Generalnego – **Adolf Ogi** wysoko ocenił podjętą inicjatywę i poinformował o finansowym wsparciu tych badań.

Na kolejnych sesjach roboczych Forum powołano zespoły regionalne do przeprowadzenia badań ankietowych oraz analiz szkolnych programów wychowania fizycznego i sportu w krajach członkowskich UE. Zarząd EUPEA powierzył dr. Jerzemu Pośpiechowi koordynację badań w państwach regionu środkowowschodniego.

Ważnym punktem programu Forum był „okrągły stół" poświęcony dyskusji na temat: *Sport jako czynnik rozwoju*. W dyskusji uczestniczyli wybitni przedstawiciele nauk o sporcie, władz samorządowych, dyrektor generalny MKOl oraz Adolf Ogi, który mówił o zna-

czeniu sportu jako skutecznym, a ciągle niedocenianym przez polityków i rządy na wszystkich kontynentach środku edukacji społecznej. Aby podkreślić wagę edukacji poprzez sport oraz znaczenie sportu dla rozwoju osobniczego i społecznego, ONZ ogłosił rok 2005 Rokiem Sportu i Wychowania Fizycznego.

W związku z odbywającymi się w Uniwersytecie Lozańskim dniami sportu uczestnicy Forum wzięli udział w pokazie środków dydaktycznych wykorzystujących najnowsze technologie medialne i elektroniczne, przygotowanym przez Instytut Nauk o Sporcie i Wychowaniu Fizycznym tej uczelni, jednej z najstarszych placówek tego typu w Europie, której współzałożycielem był Pierre de Coubertin.

W programie konferencji przewidziano również zwiedzanie Muzeum Olimpijskiego.

Lozanna jest powszechnie uważana za światowe centrum ruchu olimpijskiego. Tutaj mają swoje centrale Międzynarodowy Komitet Olimpijski oraz większość międzynarodowych federacji sportowych.

Mistrzostwa Polski w Narciarstwie Alpejskim

W dniach 13–16 marca br. odbyły się w Zakopanem XXIII Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych w Narciarstwie Alpejskim, które zorganizował Akademicki Związek Sportowy Środowisko Warszawa. Politechnikę Opolską reprezentowali: **Anna Tkaczuk**, **Jerzy Kochaj** i **Adam Van Den Coghen**.

W konkurencjach kobiet Anna Tkaczuk zajęła 24. miejsce w slalomie (na 35 startujących zawodniczek), 36. w gigancie i 21. w dwuboju. Drużynowo Politechnika Opolska została sklasyfikowana na 17. miejscu (na 34 uczelnie).

W konkurencjach mężczyzn Jerzy Kochaj był 66. w gigancie (na 89 zawodników), 44. w slalomie i 48. w dwuboju, a Adam Van Den Coghen zajął 83. miejsce w dwuboju. Drużynowo PO sklasyfikowano na 23. pozycji.

Trasa giganta wytyczona została na stoku Nosala, a slalomu na stoku Harendy.

Rozpoczęcie sezonu w siatkówce plażowej

Po nieudanych występach w hali i zajęciu ostatniego miejsca w tabeli Serii B, siatkarze AZS-u Opole przygotowują się do sezonu na plaży. Inauguracja rozgrywek prowadzonych przez Polski Związek Piłki Siatkowej nastąpi 27 maja, jednocześnie w Zielonkach i Kędzierzynie-Koźlu, a kulminacyjnym punktem imprez plażowych będzie sierpniowy finał Mistrzostw Polski w Krynicy. Z drużyny AZS-u Opole na sukcesy w tych imprezach liczy para **Zbigniew Żukowski – Paweł Nalikowski**.

Żukowski jest jednym z najbardziej utytułowanych siatkarzy w Polsce. Brał udział we wszystkich finałach mistrzostw Polski (MP), łącznie z pierwszymi MP Południowej w 1993 r. i zdobywał na nich medale (w tym trzy złote). Jako jedyny zawodnik w Polsce zdobył w tym samym roku (1996) złoty medal MP na hali z Kazimierzem-Płomieniem Sosnowiec oraz złoty medal MP w siatkówce plażowej.

Nalikowski – student pierwszego roku wychowania fizycznego, to z kolei nadzieja polskiej siatkówki plażowej. Jest reprezentantem kraju i pierwszym międzynarodowym medalistą w kategorii do lat 20. Na arenie krajowej zdobywał srebrne medale w kategorii kadetów i juniorów, zarówno w siatkówce halowej, jak i plażowej.

T. Bohdan

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji

• 15 kwietnia br. w Instytucie Politologii na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgra **Romana Śmietańskiego** pt. *Przekształcenia własnościowe a udział pracowników w zarządzaniu*. Promotorem pracy był prof. **S. Grycner** z Uniwersytetu Opolskiego, a recenzentami: prof. **L. Habuda** (Politechnika Opolska, Uniwersytet Wrocławski) i prof. **Z. Pisz** (Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu). Rada Instytutu Politologii nadała panu R. Śmietańskiemu tytuł doktora nauk humanistycznych w dziedzinie – nauki o polityce, specjalność – ekonomika pracy i polityki społecznej. Doktorowi Romanowi Śmietańskiemu składamy serdeczne gratulacje.

• Dr **Małgorzata Wróblewska**, z Zakładu Kształcenia Ustawicznego wzięła udział w seminarium nt. *Sytuacja zawodowa pracowników w restrukturyzowanych przedsiębiorstwach w województwie opolskim*. Organizatorem seminarium był Wojewódzki Urząd Statystyczny w Opolu, a uczestnikami specjaliści z zakresu szeroko pojętej polityki społecznej. Seminariu odbyło się 21 kwietnia br.

• W Karpaczu, w dniach 25–27 kwietnia br. miała miejsce konferencja naukowa zorganizowana pod hasłem *Zarządzanie finansami firm – teoria i praktyka*. Organizatorem konferencji była Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, a asystentka z Zakładu Nauk Humanistycznych mgr **A. Bartkiewicz** wygłosiła referat nt. *Możliwości i ograniczenia wykorzystania papierów komercyjnych w zarządzaniu płynnością finansową*.

Mirosława Szewczyk

Biblioteka Główna

To już rok działalności Punktu Informacji Normalizacyjnej w Bibliotece Politechniki Opolskiej

12 lutego 2004 roku pomiędzy kierownictwem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego a władzami Uczelni zostało podpisane porozumienie o utworzeniu Punktu Informacji Normalizacyjnej w Bibliotece Głównej Politechniki Opolskiej. Swoją działalność PIN rozpoczął z dniem 9 kwietnia 2004 r.

Na mocy porozumienia z PKN dwa razy w miesiącu biblioteka otrzymuje bezpłatnie po jednym egzemplarzu wszystkich nowo opublikowanych norm. Do 31 grudnia 2004 roku Polski Komitet Normalizacyjny przekazał 2851 egzemplarzy Polskich Norm na kwotę ok. 108 000 zł, a od stycznia do 11 kwietnia 2005 roku biblioteka wzbogaciła swoje zbiory o kolejne 700 norm na kwotę 25 000 zł. Ponadto otrzymujemy bezpłatnie: katalog PN, miesięcznik „Normalizacja" i po jednym egzemplarzu wszystkich wydawnictw własnych PKN. Retrospektywnie jest uzupełniany dotychczasowy zbiór norm, który w ciągu dwóch lat ma stać się zbiorem kompletnym. W ramach współpracy z PKN biblioteka otrzymała dwustanowiskową bibliograficzną bazę Polskich Norm (aktualnych i wycofanych), aktualizowaną raz w miesiącu.

Punkt Informacji Normalizacyjnej obsługuje użytkowników z całego regionu opolskiego, udzielając informacji normalizacyjnej, udostępniając normy na miejscu w czytelni oraz prowadząc sprzedaż Polskich Norm i innych wydawnictw Polskiego Komitetu Normalizacyjnego (według cennika PKN). Dane dotyczące liczby udzielanych informacji, udostępnianych oraz sprzedawanych za pośrednictwem PIN-u norm potwierdzają jego znaczenie dla środowiska naukowego, przedsiębiorstw, instytucji oraz indywidualnych odbiorców. Funkcjonowanie PIN-u w Bibliotece Głównej Politechniki Opolskiej podkreśla regionalny charakter działalności tej największej na Opolszczyźnie naukowej biblioteki technicznej.

Wszelkie informacje na temat działalności PIN-u można znaleźć na stronie internetowej biblioteki www.bg.po.opole.pl w linku Punkt Informacji Normalizacyjnej.

Pracownicy PKN i 13 PIN-ów w całej Polsce podnoszą własne kwalifikacje, wymieniają doświadczenia podczas organizowanych cyklicznie konferencji i spotkań roboczych.

Zachęcamy do skorzystania z naszych usług. Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do Biblioteki Głównej Politechniki Opolskiej w Opolu, przy ulicy Sosnkowskiego 31, I piętro, pokój 113, od poniedziałku do piątku w godz. 8^{00}–14^{30}.

Elżbieta Kozieł

Ciąg dalszy ze strony 6

grupach tematycznych, obejmujących określone problemy bądź działy jednostki kontrolowanej. Sposób formułowania ustaleń powinien zapewnić im zwięzłość, jednoznaczność i komunikatywność. Wszelkie nieprawidłowości i uchybienia w pracy jednostki kontrolowanej powinny być ujmowane na tle całokształtu wyników działalności na poszczególnych jej odcinkach objętych badaniem, z uwzględnieniem częstotliwości i tendencji rozwojowych omawianych zjawisk. W protokole kontroli należy również prezentować wyróżniające się formy i wyniki działalności jednostki kontrolowanej zasługujące na upowszechnienie.

Protokół podpisują: kontrolujący oraz kierownik jednostki kontrolowanej. Odmowa podpisania protokołu przez kierownika jednostki kontrolowanej nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

W przypadku stwierdzenia w toku kontroli nieprawidłowości i uchybień lub zaniechań, zarządzający kontrolę w terminie np. 7 dni od daty podpisania protokołu kieruje do kontrolowanej jednostki wystąpienie pokontrolne. Wystąpienie powinno zawierać: zwięzły opis ustaleń kontroli, wskazanie przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości, sformułowanie wniosków i zaleceń. W uzasadnionych przypadkach, wystąpienie pokontrolne powinno zawierać wnioski o wyciągnięcie konsekwencji w stosunku do osób odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości, a także wnioski o wszczęcie postępowania o odszkodowanie w stosunku bezpośrednio odpowiedzialnych za wyrządzoną szkodę.

Kontrola wewnętrzna jest nieodłącznym atrybutem sprawnego kierowania na każdym szczeblu. Jest ona działaniem ochronnym i regulującym, ma bowiem strzec posiadania i naprowadzać działalność organizacji na stojące przed nią cele przez likwidację odchyleń. Jednakże wbrew pozorom i oczekiwaniom kontrola wewnętrzna nie jest panaceum na wszystkie problemy jednostki. Istnienie kontroli wewnętrznej nie może dać absolutnej pewności, że będzie ona działać sprawnie.

W kolejnym wydaniu WU przedstawię II część artykułu, a w niej standardy kontroli wewnętrznej obowiązujące w krajach członkowskich UE.

Tomasz Kostuś, starszy referent ds. kontroli wewnętrznej

Dział Współpracy Międzynarodowej i Programów Unii Europejskiej

Tym artykułem kończymy prezentację studentów z zagranicy, którzy wybrali Politechnikę Opolską na miejsce swoich studiów w ramach wymiany Socrates/Erasmus.

Adalbert Zajonz, mający polskie korzenie (urodzony w Bytomiu). Pochodzi z Nassau w Niemczech. Miasteczko leży w odległości 30 km od Koblenz, jest małe i ciche, ale właśnie dlatego przyjeżdża tam dużo starszych osób oraz rodzin z dziećmi.

Adalbert studiuje inżynierię elektryczną na Fachhochschule Koblenz, zaś u nas szkoli się w zakresie informatyki.

Lubi filmy, zwłaszcza Quentina Tarantino, „Buffalo'66" Vincenta Gallo oraz "Dr Strangelove" Stanley'a Kubrick'a. Jednak jego pasją jest muzyka – gra na gitarze i, jak twierdzi, jest to najważniejsza rzecz w jego życiu. Ulubione gatunki muzyczne to blues i rock'n'roll, zwłaszcza nazwiska takie jak: Johnny Lee Hoker, BBKing, Jimi Hendrix, Jim Morrison, Axel Rose, Slash, Buckethead oraz Trent Rezner uważa za swoich idoli. Nie może znieść muzyki, jaką puszcza się w opolskich klubach – Niemcy pod tym względem są bardziej zróżnicowane, zaś w Polakach podoba mu się nasza otwartość. To zdanie podziela jego kolega z zaprzyjaźnionej Fh Koblenz, **Björn Schladt**, w Opolu studiujący na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji.

Bardzo lubi biegać, jeździć na nartach, grać w piłkę, jeździć na rowerze oraz poznawać nowych ludzi. Właśnie to najbardziej mu się w naszym kraju podoba – iż mógł nawiązać nowe przyjaźnie, a uprzejmość i miłe nastawienie Polaków przyjemnie go zaskoczyły.

Patrick Woida i jego kolega **Steffen Sandrock** studiują zarządzanie i administrację na Uniwersytecie w Merseburgu. Do Opola przyjechali na bliźniaczy kierunek. Patrick pochodzi z Torgau – historycznego miasteczka położonego niedaleko Lipska, zaś Steffen mieszka w Lipsku – jak mówi – najpiękniejszym mieście wschodnich Niemiec. W wolnym czasie obaj uprawiają sport, a najwięcej piłkę nożną i jogging. Oprócz tego interesują się muzyką. Patrick lubi house, zaś Steffen woli metal, hardcore, grunge, crossover, ska, reggae.

Od lewej: Björn Schladt, Frederic Szymoniak, Adalbert Zajonz

Education and Culture

Socrates

Erasmus

Patrick zauważył, iż Polska ma duży potencjał gospodarczy, duże miasta są ładne, ale wciąż jest jeszcze mnóstwo małych biednych miejscowości. Jego zdaniem, głównym problemem z jakim obecnie się borykamy, to wszelkiego rodzaju organizacje, które działają dość chaotycznie. To różni Polskę od Niemiec, ale ma nadzieję, że i to zmieni się w ciągu kilku najbliższych lat.

Z kolei Steffenowi w Polsce podoba się głównie dlatego, że ceny piwa są dużo niższe niż w Niemczech, a dziewczyny są najpiękniejsze, jakie kiedykolwiek widział.

Frederic Szymoniak jest jedynym studentem z Francji. Pochodzi z Saint Etienne, położonego ok. 60 km od Lyonu. W Saint Etienne i na jego przedmieściach mieszka łącznie 40.000 mieszkańców, miasto słynie z przemysłu oraz drużyny piłkarskiej. Frederic również studiuje w Saint Etienne na Ecole Nationale d'Ingenieurs de Saint Etienne, na wydziale mechanicznym. Na Politechnice Opolskiej pracuje nad projektem dotyczącym cięcia metali.

Ciąg dalszy na stronie 17

Święto bibliotekarzy

W dniu 10 maja 2005 roku bibliotekarze środowiska opolskiego, w tym Politechniki Opolskiej, obchodzili swoje doroczne święto zorganizowane przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Z tej okazji odbyło się uroczyste spotkanie, na które zaproszeni zostali między innymi: prezydent Opola **Ryszard Zembaczyński**, dyrektorzy Departamentu Edukacji i Kultury Urzędu Marszałkowskiego **Danuta Humeniuk** i **Janusz Wójcik** i szczególnie zasłużeni bibliotekarze. Wśród wyróżnionych bibliotekarzy byli również emerytowani pracownicy biblioteki Politechniki Opolskiej. Mgr **Teresa Jarząbek** została uhonorowana medalem „W Dowód Uznania" przyznawanym przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Pani dr **Irena Bryll** i mgr **Antonina Solka** zostały wpisane do Księgi Zasłużonych Bibliotekarzy Opolszczyzny.

Pani dr Irena Bryll związana była z biblioteką WSI od 1966 r., czyli niemal od początku jej istnienia. Fachowa wiedza, poparta wieloletnim doświadczeniem zawodowym oraz umiejętności organizatorskie sprawiły, że władze uczelni w 1975 r. powierzyły pani Irenie Bryll funkcję dyrektora biblioteki, którą pełniła do 1995 roku. Pod jej kierownictwem kształtowała się nowa struktura organizacyjna biblioteki, powstawały oddziały, czytelnia oraz sieć bibliotek wydziałowych. Dzięki Jej staraniom biblioteka otrzymała w 1985 roku nową siedzibę przy ulicy Sosnkowskiego. Zdecydowanie poprawiły się warunki pracy czytelników i bibliotekarzy.

Dr Irena Bryll jest autorką ponad dwudziestu publikacji z zakresu literatury polskiej i bibliotekarstwa drukowanych, m.in. w Bibliotekarzu, Kwartalniku Opolskim, Wydawnictwie SBP Koło Miejskie, WBP, Wydawnictwach WSP i WSI. Jako członek Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich działała w Kolegium ds. Koordynacji i Współpracy Bibliotek Opolszczyzny. Przez wiele lat była członkiem Senatu Wyższej Szkoły Inżynierskiej i komisji senackich.

Jako dyrektor, niezależnie od ogromu pracy, w działaniu kierowała się dobrem biblioteki, dbała o jej rozwój, nie tracąc z pola widzenia człowieka. Była wymagająca, ale sprawiedliwa w ocenie pracowników. Cieszyła się ich szacunkiem i zaufaniem. Jej osobowość, wrażliwość, kultura osobista, życzliwość dla innych tworzyły przyjazną atmosferę w bibliotece.

Za swoje osiągnięcia, umiejętności organizatorskie oraz działalność naukowo-badawczą i społeczną otrzymała: Złoty Krzyż Zasługi, Nagrodę Prezydenta Miasta Opola za działalność kulturalno-oświatową, medale Zasłużony dla Miasta Opola, Zasłużony dla Opolszczyzny oraz liczne nagrody Rektora Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu.

Mgr Antonina Solka z Biblioteką Główną WSI obecnie Politechniki Opolskiej związana była od 1976 roku. Od 1986 roku kierowała pracą oddziału, a od 1994 roku pełniła jednocześnie funkcję zastępcy dyrektora biblioteki.

Pracując w Oddziale Informacji Naukowej rozpoczęła dokumentowanie dorobku naukowego pracowników Uczelni, tworząc Kartotekę Publikacji i wydając cztery tomy Bibliografii, obejmujące dorobek naukowy pracowników WSI za lata 1966-1990. Kartoteka stanowiła podwaliny obecnej bazy elektronicznej udostępnianej w Internecie. Była inicjatorką badań cytowań pracowników naukowych WSI, a później Politechniki Opolskiej, które w konsekwencji okazały się niezwykle ważne w działalności Uczelni.

Swoją wiedzą, doświadczeniami i spostrzeżeniami dzieliła się na łamach czasopism bibliotekarskich takich

Ciąg dalszy na stronie 18

Przed czternastoma laty, w maju 1991 roku ukazał się pierwszy numer Wiadomości Uczelnianych i od tej chwili gazeta niezmiennie towarzyszy wszystkim ważnym wydarzeniom na uczelni stając się swoistą kroniką wydarzeń środowiska. W maju ukazuje się po raz 134, a w tej liczbie mieści się także kilka numerów specjalnych. Założycielem gazety i jej dobrym duchem jest prof. **Jerzy Skubis**. Należy mieć nadzieję, że przez następne lata (a może dziesięciolecia) WU będą nadal potrzebne i poczytne i doczekają się kolejnych rocznicowych i jubileuszowych wydań.

Wiadomości Uczelniane od lat przygotowywane są przez ten sam zespół współpracowników, którym z tej okazji składam serdeczne podziękowanie i wyrazy uznania.

Krystyna Duda

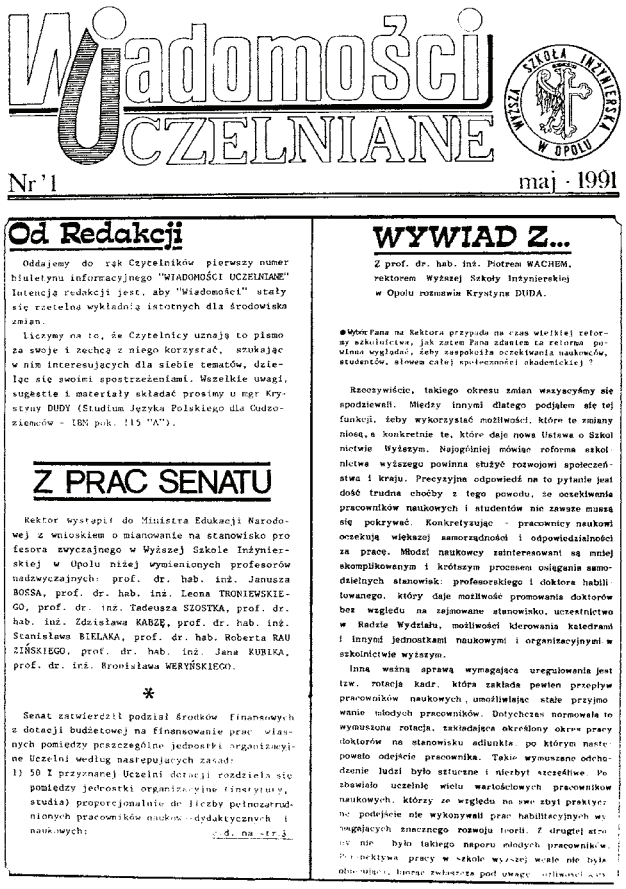

Wiadomości Uczelniane

Nr '1 maj · 1991

Od Redakcji

Oddajemy do rąk Czytelników pierwszy numer biuletynu informacyjnego "WIADOMOŚCI UCZELNIANE" Intencja redakcji jest, aby "Wiadomości" stały się rzetelną wykładnią istotnych dla środowiska zmian.

Liczymy na to, że Czytelnicy uznają to pismo za swoje i zechcą z niego korzystać, szukając w nim interesujących dla siebie tematów, dzieląc się swoimi spostrzeżeniami. Wszelkie uwagi, sugestie i materiały składać prosimy u mgr Krystyny DUDY (Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców - IBN pok. 115 "A").

Z PRAC SENATU

Rektor wystąpił do Ministra Edukacji Narodowej z wnioskiem o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu niżej wymienionych profesorów nadzwyczajnych: prof. dr. hab. inż. Janusza BOSSA, prof. dr. hab. inż. Leona TRONIEWSKIEGO, prof. dr. inż. Tadeusza SZOSTKA, prof. dr. hab. inż. Zdzisława KABZĘ, prof. dr. hab. inż. Stanisława BIELAKA, prof. dr. hab. Roberta RAUZIŃSKIEGO, prof. dr. hab. inż. Jana KUBIKA, prof. dr. inż. Bronisława WERYŃSKIEGO.

*

Senat zatwierdził podział środków finansowych z dotacji budżetowej na finansowanie prac własnych pomiędzy poszczególne jednostki organizacyjne Uczelni według następujących zasad:

1) 50 % przyznanej Uczelni dotacji rozdziela się pomiędzy jednostki organizacyjne (instytuty, studia) proporcjonalnie do liczby pełnozatrudnionych pracowników naukowo-dydaktycznych i naukowych;

c.d. na str. 3

WYWIAD Z...

Z prof. dr. hab. inż. Piotrem WACHEM, rektorem Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu rozmawia Krystyna DUDA.

● Wyce Pana na Rektora przypada na czas wielkiej reformy szkolnictwa, jak zatem Pana zdaniem ta reforma powinna wyglądać, żeby zaspokoiła oczekiwania nauczycieli, studentów, słowem całej społeczności akademickiej ?

Rzeczywiście, takiego okresu zmian wszyscyśmy się spodziewali. Między innymi dlatego podjąłem się tej funkcji, żeby wykorzystać możliwości, które te zmiany niosą, a konkretnie te, które daje nowa Ustawa o Szkolnictwie Wyższym. Najogólniej mówiąc reforma szkolnictwa wyższego powinna służyć rozwojowi społeczeństwa i kraju. Precyzyjna odpowiedź na to pytanie jest dość trudna choćby z tego powodu, że oczekiwania pracowników naukowych i studentów nie zawsze muszą się pokrywać. Konkretyzując - pracownicy naukowi oczekują większej samorządności i odpowiedzialności za pracę. Młodzi naukowcy zainteresowani są mniej skomplikowanym i krótszym procesem osiągania samodzielnych stanowisk: profesorskiego i doktora habilitowanego, który daje możliwość promowania doktorów bez względu na zajmowane stanowisko, uczestnictwo w Radzie Wydziału, możliwości kierowania katedrami i innymi jednostkami naukowymi i organizacyjnymi w szkolnictwie wyższym.

Inną ważną sprawą wymagającą uregulowania jest tzw. rotacja kadr, która zakłada pewien przepływ pracowników naukowych, umożliwiając stałe przyjmowanie młodych pracowników. Dotychczas normowała to wymuszona rotacja, zakładająca określony okres pracy doktorów na stanowisku adiunkta, po którym następowało odejście pracownika. Takie wymuszone odchodzenie ludzi było sztuczne i niezbyt szczęśliwe. Pozbawiało uczelnię wielu wartościowych pracowników naukowych, którzy ze względu na swe zbyt praktyczne podejście nie wykonywali prac habilitacyjnych wymagających znacznego rozwoju teorii. Z drugiej strony nie był takiego naporu młodych pracowników. Praktyka pracy w szkole wyższej wcale nie była

Stanowisko Rektorskiej Komisji Etyki w sprawie podejmowania dodatkowego zatrudnienia

Uniwersytet Wrocławski jest wielkim dobrem narodowym, a zatem praca na nim powinna być traktowana jako wyróżnienie i misja. Nadrzędnym celem misji jest kształtowanie kultury narodowej przez rozwijanie nauki i kształcenie studentów, należyte zaś jej spełnianie wymaga, by Uniwersytet był dla każdego pracownika podstawowym i najważniejszym miejscem pracy.

Rozumiejąc potrzeby, dla których pracownicy Uniwersytetu podejmują czasem dodatkowe zatrudnienie (konieczność utrzymania związku z praktyką np. prawniczą, wsparcie innych szkół państwowych, których istnienie lub ranga byłyby bez takiego związku zagrożone, członkostwo w parlamencie, praca w agendach rządowych itp.), Komisja stoi wszakże na stanowisku, że każdorazowe podjęcie przez pracownika Uniwersytetu dodatkowego zatrudnienia poza Uniwersytetem powinno spełniać następujące warunki:

a. dodatkowe zatrudnienie nie koliduje z misją i interesami Uniwersytetu;
b. dodatkowe zatrudnienie nie osłabia w widoczny sposób zaangażowania pracownika na rzecz Uniwersytetu, a w szczególności nie zmniejsza zakresu ani nie obniża jakości prowadzonych na Uniwersytecie zajęć, nie ogranicza jego opieki nad studentami i młodą kadrą itp.;
c. o każdym fakcie podjęcia dodatkowego zatrudnienia pracownik powiadamia Rektora (obowiązek nie tylko ustawowy).
d. niedopuszczalne jest podejmowanie pracy więcej niż w jednym dodatkowym miejscu zatrudnienia;

Kolizja z misją i interesem Uniwersytetu zachodzi w szczególności, gdy:

a. dodatkową pracę podejmuje rektor, prorektor, dziekan, prodziekan, dyrektor instytutu kierunkowego;
b. pracownik Uniwersytetu podejmuje się organizacji lub prowadzenia kierunku studiów, który mógłby istnieć na Uniwersytecie;
c. podjęcie dodatkowego zatrudnienia powoduje przeniesienie uprawnień do zaliczania pracownika do minimum kadrowych poza Uniwersytetem;
d. pracownik, który pełni funkcję kierowniczą na uczelni (prócz wyżej wymienionych w punkcie powyżej) podejmuje funkcję kierowniczą poza Uniwersytetem.

W przypadku naruszenia powyższych zasad Rektor ma obowiązek podjęcia stosownych kroków takich jak:

a. przeprowadzenie rozmowy i udzielenie ostrzeżenia;
b. odwołanie lub wystąpienie z wnioskiem o pozbawienie funkcji kierowniczej;
c. ograniczenie prawa do innych świadczeń, w tym podwyżek;
d. skierowanie sprawy do Komisji Dyscyplinarnej.

Przewodniczący Komisji prof. dr hab. Roman Duda.

Przedruk z Przeglądu Uniwersyteckiego Uniwersytetu Wrocławskiego nr 4/2005

Ciąg dalszy ze strony 15

Jego hobby to piłka nożna, podróże i historia Europy. Podobnie jak kolegom z Niemiec podoba mu się otwartość i przyjazne nastawienie Polaków. Narzeka na jakość dróg, ale myśli, że z czasem się to poprawi, ponieważ Polska jest na dobrej drodze.

Patrick Woida

Od lewej: Frederic Szymoniak oraz Steffen Sandrock

Przedstawiliśmy wszystkich zagranicznych studentów, którzy studiowali na Politechnice Opolskiej w roku akademickim 2004/2005.

Polskich studentów, którzy chcieliby poznać bliżej gości Erasmusa i pomóc im w zaadaptowaniu się w naszym kraju zapraszamy do Erasmus Student Network – studenckiej organizacji międzynarodowej.

Kontakt: Anna Wronowska: shine19@wp.pl

Opracowanie: Agnieszka Bałazy

I Akademickie Mistrzostwa Opola o Puchar Rektora Politechniki Opolskiej

20 kwietnia br. na basenie PSP nr 5 w Opolu odbyły się I Akademickie Mistrzostwa w Pływaniu o Puchar Rektora Politechniki Opolskiej. Uroczystego otwarcia zawodów dokonał rektor **Piotr Wach**. Wśród zaproszonych gości byli m.in. **Arkadiusz Karbowiak** – wiceprezydent miasta Opola oraz **Jadwiga Dachniej** – żona zmarłego **Andrzeja Dachnieja**, niepokonanego mistrza Polski na dystansie 50 m stylem klasycznym, pracownika dydaktycznego w Politechnice Opolskiej. Celem zawodów była popularyzacja sportu pływackiego, rywalizacja międzyuczelniana, a przede wszystkim propagowanie aktywnego wypoczynku wśród studentów i pracowników opolskich uczelni wyższych. Mistrzostwa były również doskonałą okazją do spotkania i integracji środowiska akademickiego. Zawodnikom gorąco dopingowała zgromadzona na wypełnionej po brzegi widowni publiczność. Zmagania i rywalizacja sportowa trwały do południa.

W I Akademickich Mistrzostwach Opola o Puchar Rektora Politechniki Opolskiej wzięły udział 74 osoby z 3 uczelni (Uniwersytet Opolski, Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego oraz Politechnika Opolska).

Zmaganiom w 5 konkurencjach indywidualnych i 1 sztafetowej poddało się 19 kobiet, 55 mężczyzn, w tym 6 pracowników.

Wśród najlepszych zawodników każdej konkurencji rozdano komplety medali oraz dyplomy. W konkurencji poświęconej pamięci zmarłego pracownika Andrzeja Dachnieja, za najlepszy wynik wśród kobiet i mężczyzn na dystansie 50 m stylem klasycznym rozdano specjalny medal okolicznościowy.

W punktacji wielobojowej, pracownicy oraz studenci rywalizowali o Puchar Rektora Politechniki Opolskiej, który za największą ilość uzyskanych punktów po przeliczeniu uzyskanego wyniku powędrował do najlepszych zawodników pływackich zmagań.

Najlepszymi pracownikami zawodów okazali się **Bożena Maszkowska** i **Marcin Wieloch** z Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii.

Wśród studentów zwyciężyli **Anna Prokopowicz** i **Piotr Radomski** studenci Politechniki Opolskiej z Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii. Oni również odebrali główną nagrodę Puchar Przechodni Rektora Politechniki Opolskiej.

Ponadto wszyscy pracownicy, którzy wystartowali w zawodach pływackich otrzymali z rąk Pana Rektora pamiątkowe medale.

Niestety podczas sportowych zmagań ustanowiono tylko jeden nowy rekord Politechniki Opolskiej na dystansie 100 m stylem zmiennym. Rekord z brodą należący od 1998 r. do **Mariusza Piątka** wynosił 1:06;02.

Od dnia 20.04.05 nowy rekordowy wynik należy do Piotra Radomskiego i wynosi 1:02;74.

Pozostałe rekordy naszej uczelni chyba jeszcze przez długi czas zostaną niezagrożone. Zostały one ustanowione przez wspaniałych zawodników, którzy ukończyli studencką przygodę ze sportem. Wyniki, jakie czekają na „pobicie", zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Rekordy Politechniki Opolskiej w pływaniu

Konkurencja	Kobiety	Mężczyźni
50 Motylkowym	0:34;30 Dorota Karwatka 1998 OPOLE	0:26;87 Marcin Wieloch 2001 POZNAŃ
50 Grzbietowym	0:35;64 Dorota Karwatka 1998 ŁÓDŹ	0:28;46 Marcin Wieloch 2001 POZNAŃ
50 Klasycznym	0:39;16 Magdalena Kozdraś 1999 OPOLE	0:31;38 Piotr Szawioła 1999 OPOLE
50 Dowolnym	0:29;73 Dorota Karwatka 2001 POZNAŃ	0:25;19 Piotr Szawioła 2000 OPOLE
100 Zmiennym	1:17;54 Dorota Karwatka 1998 OPOLE	1:02;74 Piotr Radomski 2005 OPOLE

Korzystając z okazji chcielibyśmy szczególnie podziękować pani Bożenie Maszkowskiej (WWFiF) i pani **Krystynie Sabaj** (AZS) za pomoc w przygotowaniach, prowadzeniu oraz rozliczeniu mistrzostw.

Tomasz Kostuś, Marcin Wieloch

Ciąg dalszy ze strony 16

jak: Bibliotekarz, Pomagajmy sobie w pracy, Rocznik Biblioteki Głównej Uniwersytetu Opolskiego. Jest autorką (współautorką) ponad 30 publikacji z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Pani mgr Antonina Solka pracowała przy powstawaniu Bibliografii publikacji bibliotekarzy Opola za lata 1945-85. Była przewodniczącą komitetu redakcyjnego publikacji: Szli do ludzi z książką: Sylwetki bibliotekarzy Opola, która ukazała się w 1987 roku.

Za ogrom pracy, zaangażowanie, troskę o rozwój biblioteki wielokrotnie otrzymywała nagrody Rektora WSI, Politechniki Opolskiej.

1 stycznia 1999 roku Pani mgr Antonina Solka przeszła na emeryturę.

Pani Antonina Solka pełniła również funkcje społeczne. Przez wiele lat działała prężnie na różnych stanowiskach w Regionalnym Zarządzie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, między innymi jako zastępca przewodniczącego, sekretarz. Za pracę tę została uhonorowana Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Elżbieta Czerwińska

Gospodarka odpadami, czyli jak uniknąć potopu śmieci

Kilka lat temu Polacy wyjeżdżający na zachód przywozili różne zagraniczne nowinki, które próbowali zastosować u siebie. Tak też i było z segregowaniem wszystkiego, czego pozbywamy się z naszych domów. Na początku lat 90. ogarnęła nas moda na bycie ekologicznym narodem i może trwałoby to krótko, gdyby nie ludzie, którzy poważnie do tego problemu podeszli. Duże nakłady finansowe miały zostać wykorzystane nie tylko na techniczne rozwiązania, lecz także na edukację o kluczowym znaczeniu dla zrozumienia problemu wzrastającej ilości śmieci. Podjęcie współpracy z obywatelami było priorytetowym zadaniem, między innymi takiej firmy jak np. żywiecka spółka „Beskid", która pomimo długiego stażu nie zapomina o ciągłym informowaniu mieszkańców o zagrożeniach płynących z lekceważenia natury. Priorytetem tej organizacji w jej początkowej działalności stało się uświadomienie każdemu, iż to od niego zależy, jak będzie żył i mieszkał. Przyczyną narastającej liczby dzikich wysypisk śmieci jest zła gospodarka odpadami w terenie oraz brak świadomości ekologicznej mieszkańców. Tymczasem sondaże Centrum Badania Opinii Społecznej wykazują, że około 90% ludności Polski wykazuje gotowość do dokonywania segregacji śmieci. Z różnych przyczyn nie wykorzystuje się tej preferencji.

Jednym z ważnych elementów działalności spółki „Beskid" stała się informacja ekologiczna. Na terenie zakładu prowadzone są prelekcje dla młodzieży szkolnej z zakresu segregacji odpadów, ponieważ do najmłodszych najłatwiej dotrzeć i od nich rozpocząć kształtowanie świadomości i obywatelskiej odpowiedzialności. Organizowane są również konkursy promujące ekologię dla dzieci, bo one okazały się najlepszym „medium" pomiędzy rodzicami a ekologami. Niejednokrotnie zdarza się, że kilkulatkowie zwracają nam uwagę, w jaki sposób mamy postępować ze śmieciami, które powstają w naszych domach. Oprócz prelekcji dla młodzieży szkolnej organizowane są warsztaty ekologiczne dla nauczycieli szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Żywiecczyzny. Aby poszerzyć wiedzę nauczycieli z zakresu ochrony środowiska i udostępnić im odpowiednie materiały dydaktyczne, spółka przystąpiła do programu ekologicznego pt. „Arka Noego – czyli jak przetrwać potop śmieci". Rozprowadzane są informatory, które napisano w sposób bardzo przystępny. I chociaż początkowy zapał niejednokrotnie gasł, to jednak dziś już nikogo nie dziwi widok kolorowych worków. Większość zdaje sobie sprawę, co oznacza słowo „segregacja", że jest to wydzielenie ze strumienia odpadów surowców wtórnych, które mogą być ponownie wykorzystane. Segregacja powoduje znaczne zmniejszenie odpadów kierowanych na składowiska oraz ponowne wykorzystanie surowców. Wszyscy obywatele miasta Żywca przekonali się dość szybko, że o tak urokliwą okolicę trzeba dbać w wyjątkowy sposób również poprzez zmniejszanie ilości powstawania nowych składowisk śmieci.

Pierwsze plany dawały jednak wyniki nieadekwatne do tego, jakich się spółka spodziewała. Zarząd firmy „Beskid" stale musiał zmieniać politykę, ponieważ większość w regionie niechętnie z nim współpracowała. Zachowania lokalnej społeczności dawały wiele do myślenia i pozwoliły wyciągnąć wnioski, których efekty do dziś możemy obserwować. Ustalono wówczas w ramach wspólnego programu gospodarki odpadami 2-letni okres promocyjny odnośnie kosztów wywozu i wymiany worków na surowce wtórne. Pokrywa je Urząd Miejski w Żywcu. Mieszkańcy płacą tylko za wywóz i składowanie odpadów balastowych. Osiągnięte wyniki potwierdzają słuszność przyjętych założeń. Bezpośrednia motywacja finansowa pozwoliła nawiązać kontakt z obywatelami, przez co chętniej zaczęli współpracować i segregować śmieci ze swoich gospodarstw. Po 3 latach wdrażania systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych „u źródeł" ich powstania, surowce zbierane tym systemem są bardzo czyste. Stopień czystości surowców wtórnych zbieranych w workach foliowych dochodzi do 80%. Przyczyną tak wysokiej czystości jest m.in. to, że stanowisko wieszakowo-workowe na posesji ma imiennego właściciela, który poczuwa się do odpowiedzialności za segregację swoich odpadów. Spółka monitoruje niekontrolowany wywóz śmieci poprzez rejestracje ilości odpadów oddawanych z danej posesji. Natomiast stopień czystości surowców zbieranych w pojemnikach i kontenerach rozmieszczonych w miejscach ogólnodostępnych, chociaż nieznacznie wzrasta, jest nadal niski (tylko 40%).Ta tendencja wzrostowa jest efektem edukacji ekologicznej, prowadzonej przez urząd miasta i gminy oraz media. Powołanie Centrum Edukacji Ekologicznej w Żywcu miało na celu stworzenie odrębnej organizacji zajmującej się tylko i wyłącznie ekologią i ochroną środowiska, ze specjalnym uwzględnieniem gospodarki odpadami. Centrum zajmuje się między innymi wydawaniem broszur, publikacji i różnych artykułów promocyjnych takich jak torby z lnu na zakupy. Surowce wtórne dostarczane do spółki „Beskid", po doczyszczeniu, zbelowaniu i zagęszczeniu, odsprzedawane są różnym odbiorcom. Spółka współpracuje również ze szkołami, z którymi podjęła akcję zbierania m.in. makulatury, baterii i wielu szkodliwych odpadów, których nie mamy gdzie składować. Działalność spółki rozwija się nadal poprzez ulepszanie już posiadanych urządzeń jak i inwestowanie w nowe technologicznie rozwiązania. Jednym z takich urządzeń jest pojemnik Schafera służący do zbiórki bioodpadów. Również innowacyjnym rozwiązaniem jest przerabianie części opakowań plastikowych na palisady ogrodowe, krawężniki i płyty chodnikowe, które z wyglądu niczym nie różnią się od tych robionych z marmuru czy piaskowca. Czyż nie lepiej urządzić ogród swoich marzeń w nieco inny sposób właśnie poprzez wykorzystanie już zużytych plastików niż poddawać je spaleniu i przyczynić się do zanieczyszczenia atmosfery tak niebezpiecznymi dioksynami? Stała współpraca Urzędu Miasta i spółki

„Beskid" sprzyja powstawaniu coraz to nowych pomysłów jak zbiórki odpadów szkodliwych i uciążliwych dla środowiska (zużyte baterie, przeterminowane lekarstwa, zużyte opony czy też akumulatory z kwasem). Za organizację tych zbiórek oraz koszty przewozu odpowiedzialny jest Urząd Miasta Żywca.

W Opolu jak w większości miast polskich została również podjęta próba segregacji odpadów, która nie do końca osiągnęła zamierzony cel i nadal w tej dziedzinie jest wiele do zrobienia. Spółka „Remondis" zajmująca się tą akcją, winą za niepowodzenie obarcza lokalną społeczność i brak współpracy z jej strony. Tak wynika z rozmowy telefonicznej. Musimy jednak zadać sobie pytanie, czy wszystko zostało zrobione, aby poinformować obywatela o działaniach wprowadzanych w jego mieście? Ułożenie kolorowych pojemników nie przyciągnie do nich śmieci. Techniczne nowości muszą być dodatkowo poparte edukacją pozwalającą zrozumieć każdemu mieszkańcowi, czemu służą kolorowe worki na jego posesji. Tak powszechnie lubiane na osiedlach zsypy powinny zostać usunięte i zastąpione innymi rozwiązaniami, ponieważ w ten sposób nigdy nie nauczymy się segregacji odpadów już w naszych domostwach. Zorganizowanie wolnego miejsca na kilka pojemników w domu wymaga i tak nie lada trudu. Wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań zawsze powinno być poparte edukacją ekologiczną, bo niestety, nie wszyscy mamy jeszcze wpojone zasady segregacji. Brak chęci obywatela, aby wrzucać papier tam gdzie jego miejsce, jak również przeznaczone na ten cel małe środki finansowe, sprzyjają dalszemu narastaniu ilości składowisk śmieci w naszym kraju. Zarówno jedna jak i druga strona winą za niepowodzenia obarcza się nawzajem. Obywatel broni się mówiąc, że nie ma miejsca na segregowanie, albo pojemniki ułożone są w miejscach trudno dostępnych i rzadko są opróżniane. Natomiast władze najczęściej tłumaczą się brakiem wystarczających środków finansowych.

Wszyscy musimy zdać sobie sprawę z faktu, iż na śmieciach można zarobić i wiedzą o tym doskonale społeczeństwa bogate. Żeby osiągnąć sukces, musimy wszyscy na to pracować, a o korzyściach będziemy mogli się bardzo szybko przekonać. Znikną wówczas z naszych lasów dzikie składowiska śmieci, a odpady zostaną właściwie zagospodarowane. Podstawą tego sukcesu jest świadomość zagrożenia ekologicznego.

Informacje zawarte w tym artykule większości są dobrze znane, ale czy postępujemy zgodnie z nimi, czy tylko poprzestajemy na wiedzy? Na wiele z tych niełatwych pytań musimy sami odpowiedzieć i zmienić zachowanie tak, by nie ograniczało się do biernego przechodzenia obok kolorowych pojemniczków. Obowiązkiem każdego z nas jest pozostawienie natury w takim stanie, w jakim ją zastaliśmy. Musimy pomyśleć o przyszłych pokoleniach i tym co po nas zostanie. Chociaż takie zachowanie wymaga w naszym zabieganym życiu trochę poświęcenia, to warto je podjąć, o czym przekonamy się wychodząc w plener, gdzie nie będzie żadnego dzikiego wysypiska psującego urok naszej okolicy.

Magdalena Magiera Akademickie
Stowarzyszenie Ekologiczne „Klub Ekoinżyniera"

Prace w drugim kampusie – 24 maja 2005 r.

Warto przeczytać

Zapomniane zabytki. Dwory i pałace wiejskie południowej Polski. Śląsk Opolski, pod red. R. Nowackiego, t. 1, Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, Opole 2004, s. 330.

W ostatnich latach na polskim rynku wydawniczym zaczęły ukazywać się publikacje poświęcone dawnym rezydencjom ziemiańskim. Ich autorzy przedstawiają przede wszystkim wspaniałe pałace i zamki, czasem przybliżają ich historię, pełnione funkcje, a nawet związane z nimi legendy. Wiele wydawnictw, zajmujących się tą problematyką, ma charakter komercyjny, stąd z reguły pomijane są w nich ciekawe, wartościowe ze względu na swoją historię i walory architektoniczne, lecz w dużej mierze zniszczone rezydencje.

Książka *Zapomniane zabytki*. Dwory i pałace wiejskie południowej Polski, napisana pod redakcją Romana Nowackiego, profesora Politechniki Opolskiej, ściślej tom pierwszy tego wydawnictwa, jest próbą przybliżenia dziejów i obecnego stanu zespołów pałacowych i folwarcznych przeważnie usytuowanych na obszarze Śląska Opolskiego. W publikacji tej celowo pominięto okazałe pałace i dwory, które doczekały się już szczegółowych opisów, a więc są dobrze znane.

Tom pierwszy *Zapomnianych zabytków*… zawiera wstępne informacje o niektórych w miarę dobrze zachowanych, rezydencjach wiejskich wspomnianej wyżej części Polski. Opisane zostały ich walory architektoniczne. Autorzy zamieścili szereg ilustracji dokumentujących ich obecny wygląd oraz map, umożliwiających ich lokalizację. Śląskowi Opolskiemu poświęcony będzie jeszcze przygotowywany już do druku tom drugi.

Tytuł: *Zapomniane zabytki. Dwory i pałace*… nie oddaje w pełni treści opracowania. Po pierwsze prezentowane budowle mają swoich właścicieli, którzy starają się przywrócić im dawną świetność, niektóre zostały włączone i zaadaptowane przez instytucje państwowe i pełnią dziś ważną rolę w środowisku lokalnym, a nawet szerszym. Jednak stan obecny szeregu prezentowanych obiektów wskazuje, że w materii tej jest jeszcze wiele do zrobienia. Po drugie, treść książki wykracza również poza prezentację samych tylko dworów i pałaców wiejskich, ale ten fakt może jedynie podnieść rangę publikacji. Ma też znaczenie dla turystyki, ponieważ o przedstawionych w książce zabytkowych budowlach przeważnie w ogóle lub niewiele wspominają przewodniki turystyczne. W opracowaniu można odnaleźć częstokroć bardzo szczegółowe informacje dotyczące towarzyszącej pałacom i dworom zabudowy. W książce pojawiają się, zatem, poza okazałymi rezydencjami, budynki mieszkalne administratorów majątków, młynarzy i zwykłych robotników folwarcznych, a także wozownie, stajnie, stodoły, obory, spichlerze, kuźnie, młyny, piekarnie, gorzelnie oraz interesujące elementy architektoniczne m.in. elewacje budynków, dekoracji kominków, polichromii, kartusze herbowe.

Książka zapewne wzbudzi zainteresowanie specjalistów zajmujących się dokumentowaniem dziedzictwa kulturowego Polski oraz wśród władz samorządowych starających się o podniesienie atrakcyjności swojego terenu, a także wśród odwiedzających nasz kraj turystów, zainteresowanych walorami dóbr kultury. Celem tego wydawnictwa jest bowiem zwrócenie uwagi turystów na ciekawe zespoły pałacowo-parkowe południowej Polski, jak również zachęcenie badaczy do szerszego zaangażowania się w szczegółowe studia dla tej części kraju.

Prezentowana praca obok wstępu składa się z 4 rozdziałów. Treści w niej zawarte można podzielić na podstawowe grupy tematyczne.

Pierwsza dotyczy zarysu rozwoju i przemian w gospodarce folwarcznej na Śląsku Opolskim. Rozdział ten w oparciu o wybraną literaturę przedmiotu obejmuje krótki rys historyczny z dziedziny gospodarczej na przestrzeni ostatnich kilkuset lat.

W drugiej grupie tematycznej omawiane są m.in. typy układów kompozycyjnych zespołów pałacowych i folwarcznych, jakie wykształciły się na przestrzeni XIX w. na prezentowanym obszarze.

Trzecia grupa tematyczna obejmuje szeroko pojęty rozwój i przekształcenia zachodzące w strukturze przestrzennej i architektonicznej zespołów pałacowych i folwarcznych. Można znaleźć w niej wiele cennych informacji o transformacjach architektonicznych na przełomie dziejów m.in. tradycjach sztuki drewnianych konstrukcji budownictwa sakralnego. Bardzo ciekawa i wielce zaskakująca dla czytelnika jest informacja o przeobrażeniach architektonicznych w majątkach Opolszczyzny z XVIII w. za rządów Fryderyka II, tj. uprzemysłowienie, kolonizacja fryderycjańska i związany z nią wielki ruch budowlany na wsi. W myśl słów Fryderyka II „nie ma się budować pałaców, ale stajnie i inne budynki gospodarcze".

Czwarta grupa tematyczna zatytułowana jest „Zachowane, ciekawsze obiekty, wybranych zespołów pałacowych i folwarcznych". Tematyka ta obejmuje m.in. najciekawsze wybrane zespoły pałacowe i folwarczne Opolszczyzny.

Materiał, zgromadzony przez autorów książki, oprócz rysu historycznego został przedstawiony również w obiektywie, aby ukazać ich obecny wygląd. Dzisiejsze panoramy zabytkowych budowli Śląska Opolskiego połączone zostały z ilustracjami sprzed wielu lat często w niemieckim nazewnictwie niegdyś stosowanym. W pracy pt. *Zapomniane zabytki*... zamieszczone są archiwalne mapy topograficzne i współczesne układy zespołów pałacowych i folwarcznych, które pozwolą osobom zainteresowanym tymi zabytkami zarówno na odnalezienie ich w terenie, jak i zorientowanie się, jaką funkcję pełniły w czasach swojej świetności.

Reasumując *Zapomniane zabytki*... to książka oparta na solidnej bazie źródłowej (głównie materiałów niemieckich i nie tylko) napisana językiem czytelnym, ▶

Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Repertuar – czerwiec 2005

1 czerwca (środa) godz. 11.00 KOT W BUTACH Hanny Januszewskiej, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Duża Scena, cena biletu na parterze – 20 zł, na balkonie – 18 zł, cena biletu ulgowego na parterze – 13 zł, na balkonie – 12 zł

2 czerwca (czwartek) godz. 11.00 KOT W BUTACH Hanny Januszewskiej, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Duża Scena, cena biletu na parterze – 20 zł, na balkonie – 18 zł, cena biletu ulgowego na parterze – 13 zł, na balkonie – 12 zł

3 czerwca (piątek) godz. 19.00 SINOBRODY – NADZIEJA KOBIET Dei Loher, reż. Małgorzata Bogajewska, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

4 czerwca (sobota) godz. 19.00 SINOBRODY – NADZIEJA KOBIET Dei Loher, reż. Małgorzata Bogajewska, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

5 czerwca (niedziela) godz. 18.00 FORMAT: REWIZOR wg Mikołaja Gogola, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

7 czerwca (wtorek) godz. 11.00 FORMAT: REWIZOR wg Mikołaja Gogola, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

8 czerwca (środa) godz. 18.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

9 czerwca (czwartek) godz. 18.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

10 czerwca (piątek) godz. 19.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 20.15 SINOBRODY – NADZIEJA KOBIET Dei Loher, reż. Małgorzata Bogajewska, Mała Scena (spektakl zamknięty)

11 czerwca (sobota) godz. 19.00 DOŻYWOCIE Aleksandra Fredry, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

12 czerwca (niedziela) godz. 18.00 DOŻYWOCIE Aleksandra Fredry, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

14 czerwca (wtorek) godz. 11.00 DOŻYWOCIE Aleksandra Fredry, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł

18 czerwca (sobota) godz. 19.00 NIEPOPRAWNI Juliusza Słowackiego, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł

25 czerwca (sobota) godz. 17.30 NIEPOPRAWNI Juliusza Słowackiego, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł ZIELONE PRZEDSTAWIENIE!!!

Teatr zastrzega sobie prawo zmian w repertuarze.

Opracowała: Beata Zawada

Biuro Obsługi Widzów przyjmuje zamówienia na sprzedaż biletów indywidualnych i zbiorowych codziennie od 8.00 do 18.00 (w poniedziałki do 15.00), tel./fax 454 59 41, tel. 453 90 82 w. 108.

Kasa biletowa czynna oprócz poniedziałków od 10.00 do 14.00 i od 15.00 do ostatniego przedstawienia.

Teatr im. Jana Kochanowskiego, Plac Teatralny 12, 45-056 Opole,
+48 77 45 39 082 wew. 144, +48 504 439 455
bow@teatrkochanowskiego.art.pl
promocja@teatrkochanowskiego.art.pl
www.teatrkochanowskiego.art.pl

---

przejrzyście o starannej i profesjonalnej szacie graficznej. Zebrane cenne archiwalia m.in. ilustracje, mapy i rysy dziejów, poszczególnych zespołów pałacowych i folwarcznych mają stanowić przyczynek i punkt wyjścia dla dalszych szczegółowych badań nad kulturowym dziedzictwem tego regionu, ponieważ pomimo, że autorzy omawianej publikacji wykazali się znawstwem w zakresie historii kultury i sztuki potrzebują wsparcia innych badaczy, zajmujących się badaniami w zakresie dziedzictwa kulturowego.

Publikacja ta jest znaczącym przyczynkiem do odkrywania bogactwa kulturowego, społecznego, walorów krajoznawczych Polski. Tom pierwszy *Zapomnianych zabytków…*, stanowiący zapowiedź prezentacji w kolejnych tomach zespołów pałacowych i folwarcznych z terenu całej południowej Polski ze względu na cenne informacje z dziedziny architektury i sztuki oraz historii stanowi ważne opracowanie w dotychczasowej literaturze, poświęconej tej problematyce.

Ksawery Jasiak

Od redakcji: *Zapomniane zabytki…* wydane zostały przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Opolskiej i nabyć można w księgarniach współpracujących z wydawnictwem lub zamówić u wydawcy za pobraniem pocztowym. Cena 35,00 zł, plus koszty wysyłki.

Wiadomości Uczelniane – miesięcznik informacyjny Politechniki Opolskiej. Rok XIV, nr 9(134), maj 2005 r.

Redaguje zespół: Elżbieta Ciechocińska – grafik, Małgorzata Kalinowska – korekta, Krzysztof Sławiński. Współpracownicy wydziałowi: Andrzej Słodziński (WB), Izabela Carewicz (WEiA), Jolanta Dembicka (WM), Tomasz Bohdan (WWFiF), Mirosława Szewczyk (WZiIP). Stale współpracują: Elżbieta Czaja, Urszula Mazur, Ewa Przystajko, Janusz Fijak, Sławoj Dubiel – zdjęcia, Krystyna Duda – redaktor naczelny, Waldemar Szweda – skład i łamanie.

Wydano w Oficynie Wydawniczej Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole. Druk: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole. Redakcja: ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole, tel. 400 62 84, e-mail: oficyna@po.opole.pl Zamówienie: 26/2005. Nakład 850 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania redakcyjnego nadesłanych tekstów.

Nowości wydawnicze

W Bibliotece Głównej

Tokarski Maciej: Faktoring w małych i średnich przedsiębiorstwach: forma krótkoterminowego finansowania działalności. – Kraków : Oficyna Ekonomiczna, 2005. – 262 s.

Sygnatury: E 2004 – egzemplarz dostępny w Bibliotece Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji.

Faktoring to wykup wierzytelności powstałych w obrocie krajowym i zagranicznym przed terminem płatności wskazanym na fakturze. Usługa ta umożliwia sprzedanie wierzytelności i wcześniejsze uzyskanie środków pieniężnych za dostarczone towary i usługi. (...)

Głównym celem książki jest ocena możliwości wykorzystania faktoringu w warunkach polskich, jako jednej z form krótkoterminowego finansowania bieżącej działalności przez firmy z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. W publikacji omówiono m.in.:

- główne czynniki wpływające na rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- genezę, funkcje i przedmiot faktoringu,
- przepisy prawne i rozwiązania księgowe dotyczące faktoringu,
- ofertę instytucji zajmujących się usługami faktoringowymi w Polsce.

Autor oparł książkę na swojej pracy doktorskiej, wyróżnionej w konkursie na najlepsze prace doktorskie organizowanym przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce. Publikacja jest skierowana do przedsiębiorców, którzy zastanawiają się nad zastosowaniem faktoringu we własnych firmach, do pracowników firm faktoringowych i leasingowych oraz banków, a także do studentów finansów i bankowości. [Z okł.]

Psycholingwistyka / red. **Jean Berko Gleason, Nan Bernstein Ratner**; aut. **William Orr Dingwall** [i in.]. – Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2005. – X, 534 s.

Sygnatury: F 3156 – egzemplarz dostępny w Bibliotece Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii.

Książka w przystępny sposób wprowadza czytelnika w dziedzinę psycholingwistyki i dostarcza wyjaśnienia podstawowych pojęć i zagadnień w tej dziedzinie. Przedstawia najważniejsze pytania, które stoją przed badaczami, opisuje stosowane przez nich metody badawcze i modele wyjaśniające.

W publikacji tej znaleźć można prezentację dorobku psycholingwistyki światowej – także w tych obszarach, które są mniej znane w Polsce i w mniejszym stopniu reprezentowane w badaniach polskich psycholingwistów (przykładem są rozdziały poświęcone percepcji mowy, procesom przetwarzania zdań, przyswajania języka drugiego). Biorąc pod uwagę fakt, że język przenika wszystkie sfery życia człowieka, podręcznik psycholingwistyki stanowi ważną lekturę dla studentów i badaczy z różnych dziedzin psychologii, socjologii i pedagogiki.

Podręcznik jest przeznaczony zarówno dla początkujących, jak i dla zaawansowanych studentów psycholingwistyki, nauk o poznawaniu, a także dla osób zainteresowanych komunikacją międzyludzką, relacjami między językiem a umysłem, percepcją i wytwarzaniem mowy. [Ze str. internet. wydaw.]

Budownictwo ogólne: praca zbiorowa. T.1: Materiały i wyroby budowlane / kier. **Bogusaw Stefańczyk**; aut. **Wojciech Grabowski**. – Warszawa: Arkady, 2005. – 926 s.

Sygnatury: B 3012 – egzemplarz dostępny w Bibliotece Wydziału Budownictwa.

Książka stanowi pierwszą część pięciotomowej publikacji pt. „Budownictwo ogólne", która zastąpi wydawane w „Arkadach" dzieło pod tym samym tytułem autorstwa prof. Wacława Żenczykowskiego. Poszczególne rozdziały tego tomu napisali specjaliści z wielu dziedzin budownictwa, będący pracownikami naukowymi w różnych ośrodkach akademickich w Polsce.

Podręcznik zawiera aktualną wiedzę na temat materiałów i wyrobów budowlanych, ich produkcji, właściwości oraz zastosowania. W opracowaniu uwzględniono zmiany, jakim w ostatnich latach podlegały przepisy prawne i normy, zasady organizacji budowy i sposób realizacji obiektów, asortyment materiałów i wyrobów budowlanych.

Książka jest przeznaczona dla studentów wydziałów budownictwa wyższych uczelni technicznych oraz dla inżynierów i techników budowlanych. [Z okł.]

oprac. Karina Fedynyszyn

W Oficynie Wydawniczej

Integracja marketingu i logistyki – wybrane problemy. Pod red. naukową **Rafała Matwiejczuka**. Autorzy: **Piotr Blaik, Rafał Matwiejczuk, Tadeusz Pokusa**. Niniejsze opracowanie, autorstwa pracowników Zakładu Marketingu i Logistyki Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej, podejmuje problematykę wybranych aspektów zintegrowanego stosowania koncepcji marketingu i logistyki w działalności przedsiębiorstw. (*Ze wstępu*)

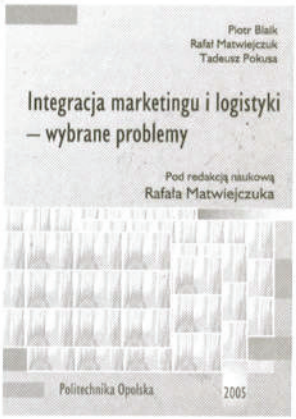

XLI Międzynarodowe Sympozjum Maszyn Elektrycznych SME'2005, Opole-Jarnołtówek 14–17 czerwca, t. I i II. W tomie I zamieszczone zostały artykuły nt. polowych i obwodowych metod symulacyjnych w maszynach elektrycznych (maszyny indukcyjne, reluktacyjne, z magnesami trwałymi, metody numeryczne, maszyny specjalne, transformatory). W t. II tematyką artykułów są elektromechaniczne elementy układów mechatronicznych, maszyny elektryczne w elektroenergetyce (diagnostyka), nowe konstrukcje i technologie, projektowanie maszyn elektrycznych wspomagane komputerem. (W druku).

Technical University of Opole. Informator o Politechnice Opolskiej w języku angielskim (krótki rys historyczny o uczelni, wiadomości o wydziałach z dokładnymi adresami, telefonami, opatrzone pięknymi zdjęciami i mapką z zaznaczonymi obiektami PO).

mk

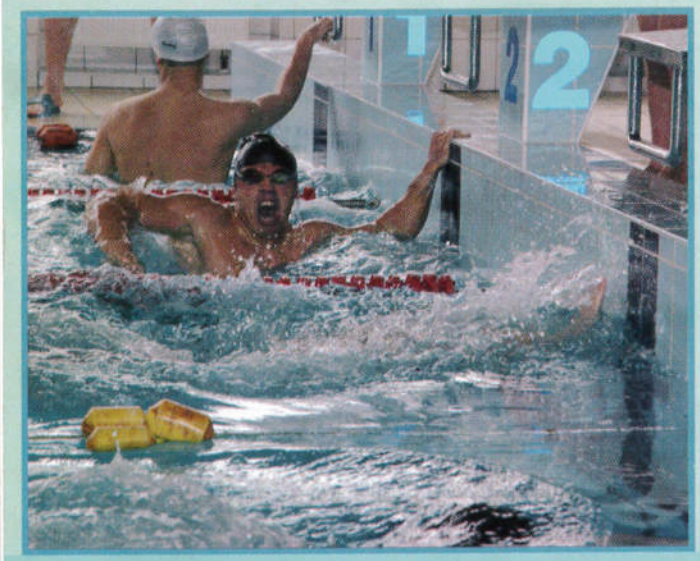

I Akademickie Mistrzostwa Opola w Pływaniu

Fot. Sławoj Dubiel